

ICT-beleidsplan



Inhoud

1	ICT Beleidsplan.....	4
1.1	Introductie	4
1.2	Digisprong.....	4
1.2.1	Investering overheid.....	5
1.2.2	Kost van het toestel.....	5
1.3	Het OK referentiekader voor onderwijskwaliteit	6
2	Beginsituatie en evolutie.....	7
2.1	Schooljaar 2018-2019	7
2.2	Schooljaar 2019-2020	8
2.2.1	Inventaris	8
2.2.2	Onderzoek: Selfie	10
2.2.3	Deelnemers.....	11
2.3	Schooljaar 2020-2021	13
2.4	Schooljaar 2021-2022	14
2.4.1	Evaluatie laptops.....	15
2.5	Schooljaar 2022-2023	19
2.5.1	Deelnemers bevragingen.....	19
2.5.2	Bevraging 1: evaluatie laptopgebruik.....	19
2.5.3	Bevraging 2: evaluatie afspraken rond laptopgebruik.....	23
3	Visie.....	26
3.1	Het Vier-in-balans-model.....	26
3.1.1	Visie: Speerpunten en opvoedingsproject.....	27
3.1.2	Deskundigheid.....	33
3.1.3	Infrastructuur	34
3.2	Toestel en policies	35
3.2.1	Laptop.....	35
3.2.2	Verzekeringspakket.....	36
3.2.3	Toestelbeleid.....	37
3.3	Softwarebeleid	38
3.3.1	Organisatie	39
3.3.2	Smartschool	40
3.3.3	Google Workspace en Office 365	41
3.3.4	Softwarekoppelingen.....	42
3.4	Nascholingsbeleid.....	43

3.4.1	Interne nascholingen	43
3.4.2	Externe nascholingen.....	44
4	ICT-Leerplannen	45
4.1	ICT-leerplan 1 ^e graad.....	45
4.2	Rapportering	46
4.3	ICT-leerplan 2 ^e graad.....	47
5	Mediawijsheid	48
5.1	Beleidskader en bouwstenen.....	48
5.2	Sexting en cyberpesten.....	49
5.2.1	Kwaliteit	49
6	Bibliografie.....	51

1 ICT Beleidsplan

1.1 Introductie

In dit document kan u alle informatie terugvinden rond het ICT beleidsplan van de secundaire school Mater Dei te Brasschaat. Het ICT beleidsplan behandelt topics zoals de ICT-visie, de ICT-integratie in de klas, de infrastructuur, de opleidingen voor leraren, enzoverder. Daarnaast geeft dit document alle huidige realisaties weer en toont het tevens de toekomstplannen rond het digitaliseringsbeleid.

Het ICT-beleidsplan wordt geschreven door verschillende organen: directie, ICT-coördinatoren en verschillende leerkrachten. Deze voornoemde organen zijn samengevoegd tot werkgroep met de naam 'ICT-denktank'. Dankzij deze werkgroep, komen de verschillende organen regelmatig samen om een gerichte ICT-visie te ontwikkelen. De werkgroep ICT-denktank voorziet naast het ontwikkelen van de ICT-visie, nascholingen en ondersteunend materiaal om het onderwijzend personeel te begeleiden in de digitalisering van het onderwijs, rekening houdend met de didactische en pedagogische noden van het onderwijspersoneel.

Om de betrokkenheid van alle leerkrachten te maximaliseren, is er een 'zichtbare' coördinator. De pedagogische ICT-coördinator, Brecht Slabbinck, betreft de leraren in het proces. Deze persoon geeft het proces van beleidsplanontwikkeling vorm en bewaakt de voortgang ervan.

Dit plan heeft als doel de school te ondersteunen om ICT vernieuwend en duurzaam te integreren in de klaspraktijk.

Daarnaast kan het onderwijzend team heel wat informatie raadplegen rond ICT in de klas aan de hand van de volgende tool:

<https://view.genial.ly/60950c56eb6d140d15ce5e40/interactive-image-ict-by-brecht-slabbinck>

1.2 Digisprong

In 2021 werd de 'digisprong' officieel goedgekeurd. Dit resulteerde in een grote investering voor de digitalisering van het onderwijs. Wat de digisprong nu juist inhoudt, wordt hieronder vermeld:

- "Elke leerling vanaf het 5de jaar basisonderwijs krijgt een eigen laptop of gelijkwaardig ICT-toestel ter beschikking;
- Scholen krijgen middelen voor ICT-materiaal voor leraren;
- Er komt een sterk statuut voor de ICT-coördinator in alle onderwijsniveaus;
- De digitale dienstverlening voor scholen wordt uitgebouwd en zij kunnen vanaf 1 september terecht bij een Kennis- en adviescentrum Digisprong;
- Ook de uitbreiding van het vormingsaanbod, de inzet op digitale competenties in de lerarenopleidingen, kwaliteitsvol digitaal lesmateriaal, cybersecurity en cyberpesten krijgen de nodige aandacht" (Digisprong, 2021).

1.2.1 Investerings overheid

Hieronder vind je een overzicht van de extra ICT-middelen die gegund werden door de Digisprong (Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, 2021).

Maatregel	Budget	Bedrag per in aanmerking komende leerling
ICT-infrastructuur binnen de schoolmuren	50.017.009 euro	42 euro
Toestellen kleuteronderwijs tot en met 4 ^{de} leerjaar basisonderwijs*	14.509.856 euro	25 euro
Toestellen 5 ^{de} en 6 ^{de} leerjaar basisonderwijs	44.807.880 euro	290 euro
Toestellen secundair onderwijs (1/3/5/7^{de} leerjaar) **	120.309.510 euro	510 euro
ICT-infrastructuur en ICT-toestellen centra leren en werken en BuSO OV1-OV2 ***	10.228.008 euro	552 euro

* Er is geen norm voorzien wat het aantal 'gedeelde toestellen' betreft. De school kan dit zelf bepalen vanuit zijn pedagogisch-didactische visie.

** De school beslist autonoom in welke groep het deze middelen eerst inzet, in functie van het eigen pedagogisch project.

*** Hier wordt geen onderscheid gemaakt tussen infrastructuur of toestellen. De middelen kunnen dus worden ingezet afhankelijk van de nood van de leerlingen. Deze middelen worden in december 2021 toegekend. Ook voor andere leerlingen uit het buitengewoon onderwijs en leerlingen met bijzondere noden in het gewoon onderwijs kunnen de middelen voor ICT-toestellen ook aangewend worden voor aangepaste digitale middelen (rubriek 11 omzendbrief).

1.2.2 Kost van het toestel

De schoolbesturen bepalen autonoom welk ICT-toestel ze aankopen; dus dit kan duurder zijn dan het bedrag dat ze ontvangen. Het uitgangspunt is dat elke leerling vanaf het vijfde leerjaar een toestel ter beschikking heeft.

Indien de middelen voor de passende toestellen voor de leerlingen ontoereikend zijn, dan kunnen ze aangevuld worden met de middelen uit de generieke ICT-impuls van het schooljaar 2020-2021, de middelen uit Digisprong voor de ICT-infrastructuur in ruime zin of vanuit de reguliere werkingsmiddelen. Indien er middelen voor de passende toestellen voor de leerlingen over zijn en de doelstelling is bereikt, kunnen deze resterende middelen aangewend worden voor ICT-infrastructuur in de ruime zin.

Meer informatie over de keuze en de kost van het toestel, kan je raadplegen in **hoofdstuk 4**.

Meer informatie over de Digisprong kan je raadplegen in **de bijlage 'Digisprong'**.

1.3 Het OK referentiekader voor onderwijskwaliteit

Om het volledige referentiekader te raadplegen verwijst ik naar de **bijlage nummer ... "OK referentiekader"**. Via het onderstaande overzicht krijgen we een beeld van de verschillende thema's die in deze visie aan bod komen, gekoppeld aan de verschillende rubrieken (Onderwijsinspectie vlaanderen, 2021).

ICT-beleidsplan (algemeen)	BL1	"De school ontwikkelt en voert een gedragen, geïntegreerd en samenhangend beleid rekening houdend met haar (ped)agogisch project."
	BL2	"De school geeft haar organisatie vorm op het vlak van cultuur en structuur."
	BL6	"De school communiceert transparant over haar werking met alle betrokkenen."
	BL4	"In de school heerst een innovatieve en lerende organisatiecultuur."
	BL7	"De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid op het vlak van leren en onderwijzen."
ICT-Denktank	BL5	"De school bouwt samenwerkingsverbanden uit die het leren en onderwijzen ten goede komen."
	BL6	"De school communiceert transparant over haar werking met alle betrokkenen."
	BL9	"De school ontwikkelt en voert een doeltreffend professionaliseringsbeleid en heeft hierbij specifieke aandacht voor beginnende leraren"
Laptop en software voor alle leerlingen	R1	"De school bereikt de minimaal gewenste output bij een zo groot mogelijke groep vanlerenden."
	R5	"De school waarborgt de toegang tot onderwijs voor elke lerende."
Financieel beleid in digitalisering	BL10	"De school ontwikkelt en voert een doeltreffend financieel en materieel beleid."
	BL11	"De school beheerst de kosten voor alle lerenden."
Onderzoek (bv. SELFIE) Kwaliteitsbevragingen bij leerlingen en leerkrachten	K2	"De school evalueert haar werking cyclisch, systematisch en betrouwbaar vanuit de resultaten en effecten bij de lerenden."
	K3	"De school borgt en ontwikkelt de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk."
Opvolging en uitwerking van de gemeenschappelijke leerplannen ICT	V3	"De leef- en leeromgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen."
	V4	"Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan."
	D5	"Het schoolteam expliciteert de doelen en de beoordelingscriteria."

Tabel 1: integratie OK referentiekader ICT beleidsplan

2 Beginsituatie en evolutie

In dit hoofdstuk wordt de volledige infrastructuur van de school genoteerd. Het in kaart brengen van de infrastructuur wordt gedaan per schooljaar. Dit toont tevens de evolutie weer van ons ICT-beleid. Daarnaast biedt het in kaart brengen van de infrastructuur, ons de mogelijkheid om te kunnen evalueren en te reflecteren over de ICT-visie.

2.1 Schooljaar 2018-2019

In het schooljaar 2018-2019 was de vraag naar ICT-noden op het vlak van infrastructuur en financiën niet bij te houden. Het is dan ook in dit schooljaar dat er werd vertrokken vanuit de centrale vraag: "Hoe kunnen we hier als school een antwoord op bieden?"

Tijdens dit schooljaar zijn we begonnen met infrastructurele wijzigingen door te voeren om het netwerk al in orde te brengen voor de komende vernieuwingen. Daarnaast werd er ook al gekozen voor het werken met twee omgevingen. De omgeving Smartschool (die vooral gericht is op leerkracht – leerling & omgekeerd) en de omgeving Google (die vooral gericht is op het samenwerken tussen leerkrachten).

Hieronder worden 'eenvoudige' schema's weergegeven van de infrastructuur die aanwezig was in het schooljaar 2018-2019. Het overzicht van de modellen van de toestellen kan je [raadplegen in bijlage...](#)

Hardware	Vernieuwingen
Computerlokaal 1: G33 (25 PC's)	<ul style="list-style-type: none"> Nieuwe server (€ 9680) Nieuwe firewall (€ 7440,29) Aanbod laptops 5-6 TSO TV's vervangen door beamers
Computerlokaal 2: G32 (20 PC's)	
Computerlokaal 3: B23 (20 PC's)	
'Computerlokaal' 4: A21 (12 PC's)	
'Computerlokaal' 5: A14 (6 PC's)	
'Computerlokaal' 4: A10 (7 PC's)	
In elk lokaal: 1 vaste PC + beamer of tv (50 lokalen: 50 PC's + beamer of tv)	
Beide leraarskamers: A- en B-kant (13 PC's)	
8 boxen notebooks (5 laptops/box)	
3D-Printer	
3 Digiborden (A02 – B33 – 'G33')	

Tabel 2: Beginsituatie Hardware 2018

Software	Vernieuwingen
Smartschool + Google Workspace	<ul style="list-style-type: none"> Aanmaken Teamdrives Online samenwerken stimuleren Nascholingen Office en Google organiseren voor leerkrachten
Software/vak (ref. bijlage ...)	
Office pakket	

Tabel 3: Beginsituatie Software 2018

2.2 Schooljaar 2019-2020

Het antwoord op de centrale vraag in het schooljaar 2018-2019, namelijk "Hoe kunnen we als school een antwoord bieden op de stijgende vraag naar ICT-vernieuwingen?" werd verder beantwoord dankzij de opstart van de **ICT-Denktank (ref. 1.1)**. In dit schooljaar werd er vertrokken vanuit de volgende centrale denkpijlers/vragen:

- Leerlingen die nu instromen zullen in een nog meer gedigitaliseerde wereld terechtkomen.
- Hoe kunnen we als korps zelf over de nodige kennis en vaardigheden blijven beschikken om hen hier in voor te bereiden?
- Op welke manier kunnen we tot beslissingen komen die zoveel mogelijk gedragen zijn door de collega's?
- Waar willen we staan over 5 jaar, wat betreft ICT?

De laatste vraag bevat uiteraard de kerngedachte van dit beleidsplan. Het is dankzij de ICT-Denktank dat nu meerdere organen nadenken over deze kerngedachte. Het belangrijkste principe dat daaruit voort kwam is 'een toestel voor iedereen'. Dit principe kan enkel gerealiseerd worden met een laptopproject. Het is dan ook tijdens dit schooljaar dat we gestart zijn met het verzamelen van informatie van laptopprojecten van andere scholen. De leden van de ICT-Denktank zijn gaan kijken naar welke scholen in de scholengemeenschap reeds een laptopproject hebben en welke voorwaarden/visie zij stellen.

"Welk toestel bieden we aan aan de leerlingen?", om hier deels een antwoord op te kunnen bieden, heeft de school tijdens dit schooljaar geïnvesteerd in 20 Chromebooks. Chromebooks zijn laptops die volledig online werken. Je logt als gebruiker in met jouw Google-account van de school en bestanden worden aangemaakt in jouw persoonlijke drive. Via Google-Classroom heb je een online omgeving waarin je als leerkracht gemakkelijk materiaal kan delen met de leerling. Verder bouwend op ons principe om zoveel mogelijk te werken met het platform van Google en het platform van Smartschool, leek dit ons een interessante keuze. We hebben als ICT-Denktank vaak de afweging gemaakt van welk toestel beter zou zijn voor onze leerlingen. Een sluitend antwoord kon enkel gegeven worden mits een evaluatie van het toestel in gebruik. U kan hier meer over lezen in het **hoofdstuk "keuze toestel"**.

2.2.1 Inventaris

Tijdens dit schooljaar is er een volledige inventaris gemaakt van alle aankopen en toestellen die zich op de school bevinden tussen 2012 en 2018. U kan dit raadplegen in de bijlage '**inventaris**'. Daarnaast hebben we een 'eenvoudig' overzicht gemaakt van alle aanwezig toestellen in 2019. Dit overzicht geeft ons een duidelijk beeld van toestellen die we hebben en maakt het eenvoudiger om vernieuwingen door te voeren. Deze inventaris geeft de volgende zaken weer:

Oplijsting vaste PC's	Oplijsting laptops
Oplijsting schermen	Oplijsting TV's
Oplijsting beamers	Oplijsting switching

Inventaris ICT 2019

Inventaris ICT 2019

PC's		Schermen		TV's	
HP 6300	4	HP LA1951G	36	Samsung LE32A450C2	1
HP 7900	54	HP 1702	18	Samsung LE40C550J1W	1
HP 8200	7	HP L1950G	24	Samsung	2
HP 8300	9	HP L1950	19		
		HP 1935	2	LG 42LD450	2
Acer Veriton	1	HP E232	5	LG50PV350	3
Acer Aspire M3800	2	HP 1955	1	LG42CS460	1
Acer Veriton X4610 G	3	HP LA1951g	5	LG50PN4503	2
Acer Veriton X490G	1			LG55LA8609	1
Acer Aspire AX3400	1	Samsung	4	LG50PA6500	1
		Samsung Syncmaster 2023 NW	1		
Packard Bell Imedia D56644	1			Philips 48 PFK6609/12	1
		Acer V193HQV	9		
Dell Optiplex 3030 AIO	6	Acer X223HQ	1	Salora 49LED9112CSW	1
Dell	1	Acer S231HL	2		
Dell Vostro	1	Acer P196HQV	1	Sony Bravia	1
Laptops		Acer AL1916W	2		
Lenovo Thinkpad 13	19	Acer AL1716	2	HP Chromebox (chromebox)	2
Lenovo E560	5	Acer X193W	1		
Lenovo Thinkpad E540	2				19
Lenovo Thinkpad L380	3	Iiyama ProLite B2008HDS	4		
Acer Travelmate P276-M-58T8	3	Iiyama ProLite XB2485 WSCI	1		
Acer Travelmate P256-M-39UE	17	Iiyama ProLite XB2779QS	1		
Acer Aspire Switch 10	20	Iiyama ProLite E2008 HDS	1		
Acer Aspire 5742	5				
Acer Aspire 5 Pro A517	1	Hyundai L50S	1		
Acer TMP-273	4	Hyundai L70S	1		
Acer TMP-276	2				
Acer Travelmate 8471	1	Philips 191V	1		
Chromebooks	20				
			143		
	193				

Beamer	
Epson	
EB-W22	1
EB-W28	2
EB-1960	3
EB-W18	5
EB-X12	3
EB-525W	2
EB-W12	1
EB-W29	3
EB-W42	1
Acer S5201	3
Acer H7P13	3
NEC	2
Casio	1

30

Switching	
SGE2000-24p	5
SG200-26p	7
SG300-28p	1
SG200-50p	1
TL-ER 5120	1
SRW224G4P	1

16

Figuur 1: vereenvoudigde inventaris infrastructuur Mater Dei 2019

Tijdens dit schooljaar hebben we ook afgebakend op welke domeinen we de focus willen leggen. In de tabel hieronder kan u links de domeinen raadplegen, rechts de toepassing:

ICT implementatie in de les	Afbakening van interessante ICT-Tools voor de lespraktijk
Nascholingsaanbod	Welke nascholingen kunnen we geven aan collega's
Onderzoek	SELFIE: een bevraging om de infrastructuur en het ICT-gebruik in kaart te brengen (zie SELFIE)

Tabel 4: Bepaling domeinen ICT-Denktank

Daarnaast zochten we als school naar 'snelle successen' in het digitaliseringsproces:

- scannen kaartjes meer toepassen (bv: bib)
- strookjes online invullen
- onkostennota's online indienen (digitale handtekening)
- verder afbouwen van papieren communicatie
- digitalisering van ziektebriefjes

Investeringen
<ul style="list-style-type: none"> • 20 Chromebooks • Nascholingen Office en Google • Nascholingen online onderwijs (omwille van Covid-19)

Tabel 5: Investerings schooljaar 2019-2020

2.2.2 Onderzoek: Selfie

Tijdens het schooljaar 2019-2020 besloot de ICT-denktank om onze infrastructuur in kaart te brengen. Dit gaf ons de mogelijkheid om gericht te gaan investeren op de noden van de school. Via dit onderzoek plaatsen we ons beleid in het referentiekader voor onderwijskwaliteit, onder het thema kwaliteitsontwikkeling (K2). "De school evalueert haar werking cyclisch, (...) bij de lerenden" (Onderwijsinspectie vlaanderen, 2021).

Het SELFIE-onderzoek is een grootschalig onderzoek dat de digitale middelen en toepassingen van de school in kaart brengt. Het onderzoek bestaat uit de onderstaande domeinen:

A	Leadership of <i>leiderschap</i>
B	Infrastructure and Equipment of <i>infrastructuur</i>
C	Continuing professional development of <i>professionalisering</i>
D	Teaching and learning of <i>onderwijspraktijk</i>
E	Assessment Practices of <i>evaluatie</i>
F	Student Digital Competence of <i>digitale vaardigheden van de leerling</i>

Tabel 6: domeinen onderzoek SELFIE

In elke domein werden telkens verschillende vragen gesteld om het domein in kaart te brengen. Om *alle* resultaten en vragen te bekijken per domein, raadpleeg je de bijlage SELFIE (bijlage nummer ...).

2.2.3 Deelnemers

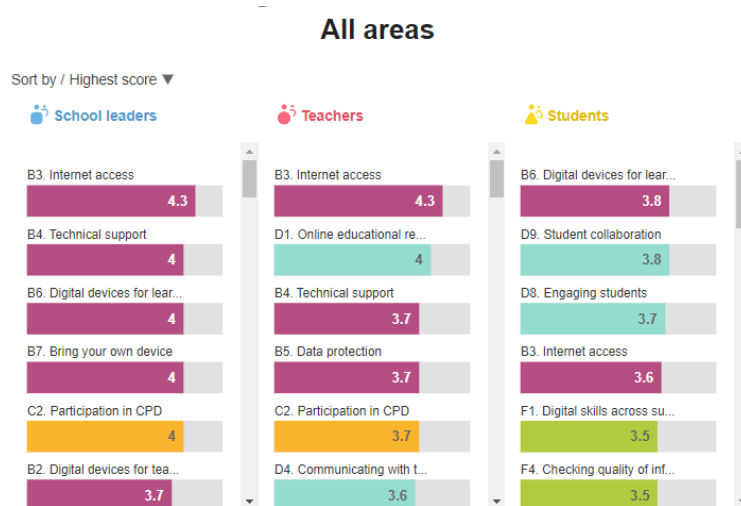
Het SELFIE-onderzoek bevat heel wat vragen per domein. Hieronder krijg je een overzicht te zien van het aantal mensen en de drie bevroegde groepen die meegedaan hebben aan het onderzoek. Daarnaast komen de belangrijkste resultaten aan bod.

1 ^e graad	
Groep	Aantal
schoolleiders	2/3
leerkrachten	7/8
leerlingen	191/217
2 ^e & 3 ^e graad ASO	
Groep	Aantal
schoolleiders	3/3
leerkrachten	6/10
leerlingen	98/110
2 ^e & 3 ^e graad TSO/BSO	
Groep	Aantal
schoolleiders	3/3
leerkrachten	53/80
leerlingen	326/437

Tabel 7: deelnemers onderzoek SELFIE - Mater Dei

2.2.3.1 Positieve resultaten

- Elke groep heeft toegang tot internet
- Technische ondersteuning voor directie en leraren
- Er zijn digitale middelen beschikbaar voor iedereen
- Beveiliging van data en netwerk is voldoende uitgewerkt
- Directie en leraren hebben voldoende mogelijkheden tot professionalisering



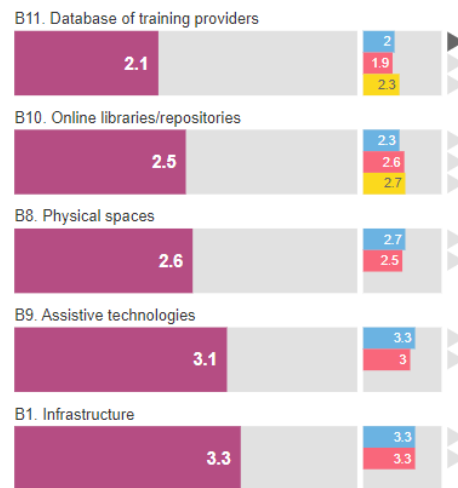
Tabel 8: positieve resultaten SELFIE

2.2.3.2 Werkpunten

Hieronder vind je een overzicht van de belangrijkste werkpunten. De afbeeldingen geven telkens het gemiddelde weer van de drie bevroegde groepen.

Infrastructuur

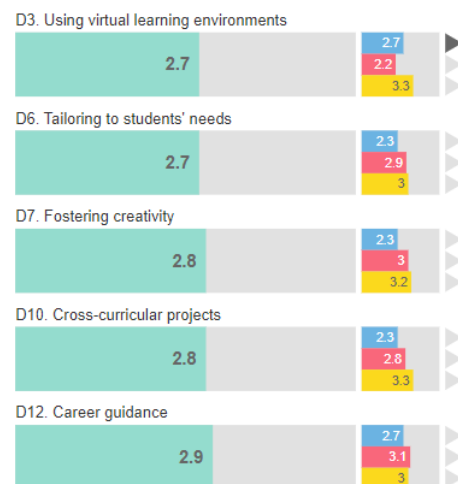
- B11: alle drie de groepen geven aan heel weinig kennis te hebben ivm de databanken met aanbieders van opleidingen
- B10: alle drie de groepen geven aan weinig onlinebibliotheken/-databanken terug te vinden
- B8: fysieke ruimtes: directie en leerkrachten geven aan dat er op onze school weinig fysieke ruimten zijn aangepast aan het onderwijzen en leren met digitale technologieën



Tabel 9: SELFIE werkpunten infrastructuur

Onderwijzen en leren

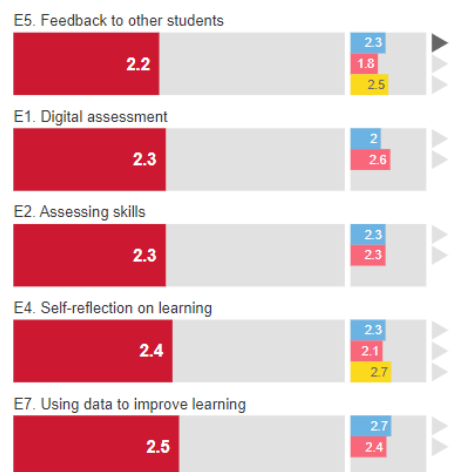
- D3: gebruik van virtuele leeromgevingen
- D6: gebruik van digitale technologieën om de lessen te laten aansluiten bij de individuele behoeften van de leerlingen
- D7: gebruik van digitale leeractiviteiten die de creativiteit van leerlingen aanwakken
- D10: gebruik van digitale technologieën in vakoverschrijdende projecten



Tabel 10: SELFIE werkpunten onderwijzen en leren

Evalueren

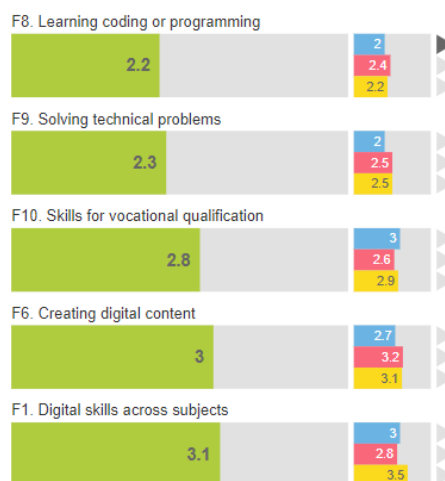
- E5: digitale technologieën gebruiken om leerlingen elkaars werk te laten beoordelen
- E1: de ondersteuning bij het gebruik van digitale technologieën voor evaluaties
- E2: gebruik van digitale technologieën om de vaardigheden van de leerlingen te evalueren
- E4: digitale technologieën gebruiken in het reflectieproces van de leerlingen



Tabel 11: SELFIE werkpunten evalueren

Digitale competenties leerlingen en leerkrachten

- F8: leren leerlingen coderen of programmeren
- F9: oplossen van technische problemen
- F10: digitale vaardigheden die betrekking hebben op hun beroepskwalificatie
- F6: leerlingen leren hoe ze digitale content kunnen maken



Tabel 12: SELFIE werkpunten digitale competenties leerlingen

2.2.3.3 Conclusie SELFIE

Het onderzoek heeft ons de mogelijkheid gegeven om de pijnpunten van de school, wat betreft de ICT-infrastructuur, in kaart te brengen.

- De bevraging heeft voor de eerste graad een bereikingspercentage van 87,72% op 228 mensen.
- De bevraging heeft voor de tweede & derde graad ASO een bereikingspercentage van 86,99% op 123 mensen.
- De bevraging heeft voor de tweede & derde graad TSO een bereikingspercentage van 73,46% op 520 mensen.

Uit het onderzoek is gebleken dat we moeten investeren in verschillende domeinen: digitale competenties, evalueren, onderwijzen & leren en infrastructuur.

We nemen dan ook dit onderzoek als beginsituatie om gericht te investeren.

2.3 Schooljaar 2020-2021

Dt schooljaar kan bekeken worden als het 'voorbereidingsschooljaar' voor het laptopproject. In september '21 werd namelijk het laptopproject gestart. Rekening houdend met dit project, werden de volgende centrale vragen gesteld:

- Versterking van het netwerk om massaal laptops te kunnen gebruiken.
- Glasvezelkabels leggen.
- Wifi-punten optimaliseren.
- Welke programma's mogen op de laptops?
- Budget vrijgemaakt voor aankoop extra notebooks. Er zijn 25 extra notebooks aangekocht + 1 extra notebook voor OKAN leerlingen op het secretariaat.
- Stapsgewijze vernieuwing: eerst de D-blok vernieuwen omdat de leerlingen tijdens het vak IO allemaal op wifi zitten. Is ook het verste verwijderd van de server.
- In januari kregen alle leerkrachten een laptop.
- Leerkrachten opleiden.
- Laptops voor leerlingen vanaf volgend schooljaar in september 2021.

Nascholingen	Investeringen	Software
<p>Blijven investeren in nascholingen voor de leerkrachten: nascholingen in het Office-pakket en de Google Drive – gegeven door de ICT-denktank</p> <p>Nascholingen voor basisgebruik laptops</p>	<p>Om een performant netwerk te hebben moet er geïnvesteerd worden in de switching, de wifipunten en moet er een uitbreiding komen op het netwerkabonnement</p> <p>Starten in september 2021 met laptops voor alle leerlingen van het 3^e jaar. Dit komt mooi samen met de modernisering van het onderwijs in de tweede graad.</p>	<p>Investering in didactische tools die een meerwaarde hebben voor de onderwijspraktijk. Een tool zoals Bookwidgets is een tool die de leerkrachten de mogelijkheden biedt om effectief te digitaliseren.</p>

Tabel 13: samenvatting investeringen 2020_2021

2.4 Schooljaar 2021-2022

Tijdens dit schooljaar zijn we gestart met het eerste deel van het laptopproject. Alle leerlingen van het 3^e middelbaar en de leerlingen handel van het 5^e middelbaar hebben een laptop ontvangen. Door de stapsgewijze integratie van het laptopproject, krijgen we als school een duidelijk beeld van wat er wel en niet goed loopt. We kunnen dit project evalueren en aanpassen vooraleer we er met de hele school mee aan de slag gaan. We kunnen het toestel evalueren en het kijken of het netwerk, de digitale manier van werken, aankan.

Situatie:


- Alle leerkrachten hebben een laptop
 - Leerkrachten hadden het toestel beschikbaar sinds maart 2021.
 - Dit geeft als voordeel dat de leerkrachten het toestel reeds kennen vooraleer de leerlingen er mee aan de slag gaan.
- Leerlingen van het 3^e middelbaar
 - Tijdens dit schooljaar vond de modernisering van de leerplannen plaats in het derde middelbaar.
 - De modernisering vraagt nieuwe inhouden die uitgewerkt moeten worden.
 - De investeringen, van laptops voor leerkrachten, bieden de mogelijkheden voor de leerkrachten om hun nieuwe inhouden te digitaliseren en zo in te spelen op zowel de nieuwe leerplannen als de nood aan digitale implementaties.
- Leerlingen van 5 handel
 - De vraag naar een laptop is te groot omwille van de studierichting handel.
 - De leerlingen moeten teveel vaardigheden op een digitale manier verwerven waardoor we 5 handel mee hebben geïntegreerd in de eerste uitrol van het project.

2.4.1 Evaluatie laptops

Tijdens de maand oktober hebben we de leerlingen en leerkrachten met een laptop bevestigd naar het laptopgebruik tijdens de eerste twee maanden. We hebben opgemerkt dat dit een cruciale periode is en dat we deze maanden goed moeten voorbereiden om iedereen mee te krijgen in het laptopproject.

Hieronder worden alle opmerkingen genoteerd om te evalueren zodat we hier uit kunnen leren voor het volgende schooljaar.

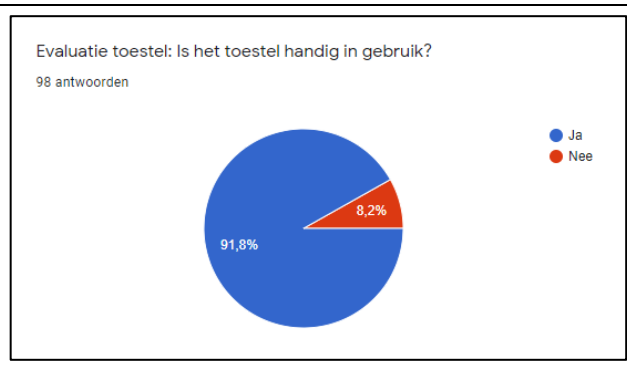
Bij de eerstvolgende tabel en figuur hoort ook een vervolgvraag: "Evaluatie toestel: zo ja, welke problemen?" Opmerking: uit de antwoorden bij deze vraag blijkt dat er wat mensen zijn die geen technische problemen hebben ondervonden maar eerder softwarematige problemen. Het is zeker belangrijk om hier ook rekening mee te houden maar er kwam ook een vraag die over software ging, deze staat wat verder in de bevestiging. Bij een volgende bevestiging moet de vraag aangepast worden naar "Heb jij al technische problemen ondervonden aan jouw laptop?". Indien we de softwarematige en gebruiksproblemen eruit filteren, komen we op ongeveer 10% (niet berekend resultaat).

<ul style="list-style-type: none">• Er zijn opstartproblemen. Er wordt ingelogd maar het startscherm is niet te zien. <i>Dit is doorgegeven en geüpdate in de image.</i>• Een aantal mensen zijn ingelogd als privégebruiker ipv werkgebruiker. <i>We hebben onze policy die we doorpushen naar de toestellen reeds aangepast.</i>• Flikkerend scherm. <i>Het bedrijf heeft reeds een software-update doorgepusht op de image.</i>• Na het drukken op de aanknop, duurt het 5 seconden vooraleer het scherm aanspringt. Sommige mensen zijn hier te ongeduldig voor en drukken heel veel op de knop waardoor het toestel in 'hard-lock' gaat. <i>Er is hier reeds over gecommuniceerd naar de volledige school.</i>	<p>Evaluatie toestel: Heb jij al problemen ondervonden aan jouw laptop? 99 antwoorden</p>  <table border="1"><thead><tr><th>Antwoord</th><th>Percentage</th></tr></thead><tbody><tr><td>Ja</td><td>16,2%</td></tr><tr><td>Nee</td><td>83,8%</td></tr></tbody></table>	Antwoord	Percentage	Ja	16,2%	Nee	83,8%
Antwoord	Percentage						
Ja	16,2%						
Nee	83,8%						

Tabel 14: Evaluatie toestel begin schooljaar 2021-2022

Het toestel scoort goed met 91,8%. Er zijn twee opmerkingen die vaak terugkomen als antwoord.

- Opmerking 1: het scherm is aan de kleine kant (13 inch).
- Opmerking 2: numeriek klavier zou handig zijn

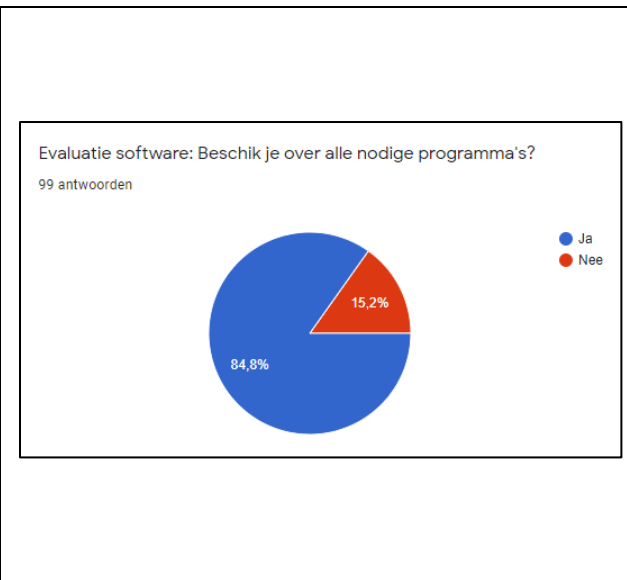


Tabel 15: Gebruiksvriendelijkheid

Een positieve score van 84,4%. Er zijn nog zeker heel wat mogelijkheden om deze score te verbeteren ten opzichte van het komende schooljaar, aangezien we (ICT-coördinatie) zelf nog alle mogelijkheden aan het bekijken zijn van software doorpushen naar laptops.

Er wordt gevraagd naar:

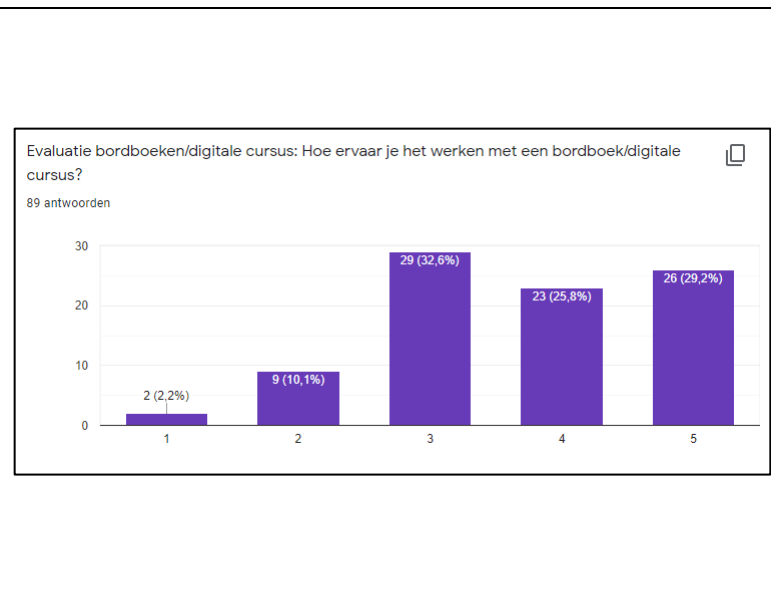
- Offline rekenmachine (TI84 – Geogebra)
- Monitoring software
- Audacity
- BOB (boekhoudkundig programma)



Tabel 16: Evaluatie software begin schooljaar 2021-2022

Heel wat leerkrachten zijn overgeschakeld op digitale boeken of gebruiken de digitale bordboeken. Dit vraagt een andere aanpak van lesgeven waarbij elke leerkracht tegenwoordig ook een ICT-leerkracht is. Uit de cijfers blijkt:

- 87,6% (categorie 3 - 5) geeft aan dat het goed werkt.
- Er is nog veel ruimte voor verbetering aangezien de grootste groep voor categorie 3 kiest.

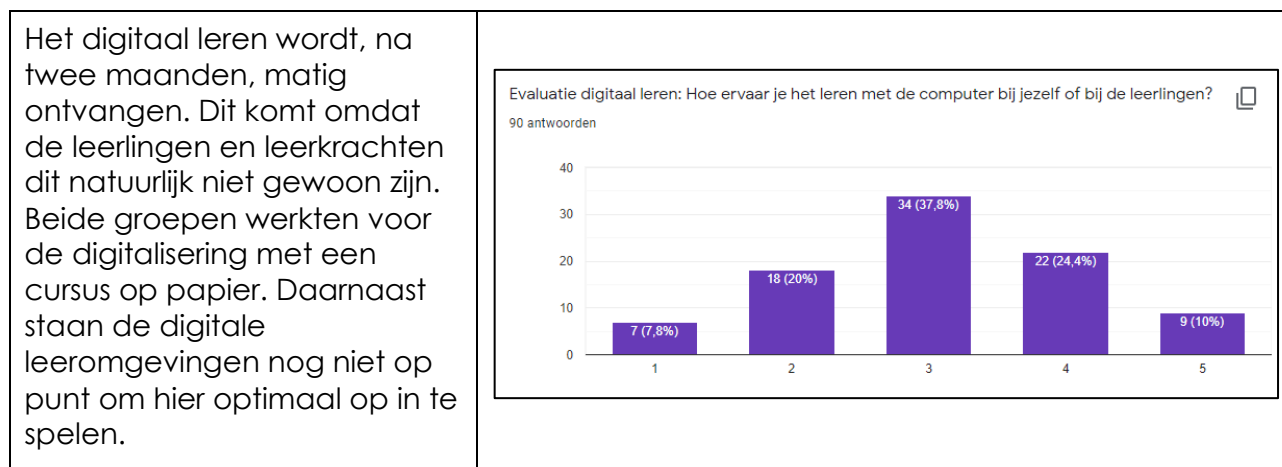


Tabel 17: Hoe wordt de digitale cursus ervaren?

Bij de vervolgvraag: “wat zijn de oorzaken van het niet vlot werken van het bordboek en/of de cursus?” blijkt dat er heel wat problemen liggen bij de uitgeverijen. Hieronder volgt een samenvatting:

- Elke uitgeverij gebruikt een andere interface. Dit zorgt voor een gebruiksongemak.
- De uitgeverijen hebben heel snel digitale boeken moeten maken waardoor heel wat materiaal nog niet afgewerkt is. Leerkrachten wachten op vervolgmateriaal van hun cursussen.
- De bordboeken vielen vaak uit of geraakten niet opgestart. Dit zorgde voor heel wat problemen bij leerlingen en vooral leerkrachten die erop rekenen dat ze aan hun materiaal kunnen. Deze problemen zijn reeds doorgegeven aan de uitgeverijen via de helpdesk.
- De multimedia in de bordboeken zijn nog niet geoptimaliseerd of ondervinden technische problemen. Dit is heel jammer aangezien het juist de multimedia en de interactieve mogelijkheden zijn die digitaal leren zo interessant maken.
- Het is niet altijd even handig om zaken in te vullen (door de interface en het gebruik van het boek).
- Wanneer alle leerlingen tegelijk inloggen in hun bordboek, durven de bordboeken uitvallen.

Alle problemen, zowel pedagogisch of technisch worden doorgegeven via de helpdesk van de specifieke uitgeverij. De pedagogisch ICT-coördinator gaat af en toe in gesprek met de uitgeverijen voor een betere didactische implementatie.



Tabel 18: Digitaal leren schooljaar 2021-2022

Bij de vervolgvraag: “Noteer opmerkingen bij het digitaal leren?” komen de volgende opmerkingen naar boven:

- Weinig ervaring met de digitale omgeving.
- Leerlingen geven aan snel afgeleid te zijn, omdat ze een spel spelen, chatten met anderen of op social media bezig zijn.
- Sommige leerlingen geven aan hun cursus trager in te vullen in vergelijking met een fysiek exemplaar.
- Leerlingen geven aan dat ze beter leren door op te schrijven.
- Vermoeiend om heel de tijd naar een scherm te moeten kijken.
- Leerkrachten geven aan dat het verbeteren vlotter gaat op papier.
- De beperkte technische kennis van ICT kan voor vertraging zorgen tijdens de les.

- Het valt op dat de leerlingen ook echt nog moeten leren om hiermee te werken. Je moet ook heel duidelijk zijn over wanneer ze gewoon moeten opletten. Het is dan belangrijk dat ze hun pc dicht doen of open klappen zodat ze niet afgeleid zijn anders zitten ze heel de tijd op hun scherm te kijken.
- Het gebruiksgemak gaat erop vooruit want leerlingen hebben een laptop om mee te werken voor schrijfoopdrachten, opzoekingswerk, ...
- Een spiegel in de klas zou handig zijn om de schermen te kunnen zien.
- De digitale toetsen zijn een groot voordeel. Ze nemen extra tijd in beslag om te maken, maar je kan veel meer persoonlijke feedback geven nadien en ze verbeteren sneller. Het delen van materiaal gaat sneller.
- Nog niet alle digitale mogelijkheden worden gebruikt. Niet elke leerkracht gebruikt de laptop tijdens de les.
- Het is makkelijker om leerlingen verder te helpen omdat je zelf dagelijks met dezelfde laptop werkt. Daarnaast is het makkelijker om de doelstellingen rond ICT in je eigen leerplan te behalen.
- Door de laptop hebben de leerlingen alle digitale mogelijkheden ter beschikking.

Het valt op dat de meningen verdeeld zijn na twee maand gebruik. Eerst en vooral is het belangrijk om rekening te houden met het feit dat het toestel nog niet voor alle lessen optimaal wordt ingezet. Hierdoor zijn de resultaten niet volledig representatief (zowel positief als negatief).

Daarnaast worden nog niet alle digitale mogelijkheden gebruikt waardoor het toestel niet altijd wordt ingezet. Het valt op dat we in een overgangperiode zitten en gericht moeten investeren om zowel de leerlingen als de leerkrachten mee te krijgen in het digitaliseringsproces.

Het zal belangrijk zijn om een evenwicht te bewaren in het leren en werken met de computer en het leren en werken zonder computer. Het toestel moet een meerwaarde bieden in de les en mag niet zomaar gebruikt worden om gebruikt te worden.

2.5 Schooljaar 2022-2023

Tijdens dit schooljaar hebben we het volledige laptopproject uitgerold. De hele school kreeg een toestel. Het derde middelbaar (momenteel vierde middelbaar) en de leerkrachten hadden reeds een toestel.

Om de kwaliteit van ons laptopproject te meten en verdere stappen te nemen in ons ICT-beleid, hebben we twee bevragingen uitgevoerd in de school in december 2022. Deze bevragingen werden uitgevoerd bij de leerkrachten, de leerlingen en de ouders. Het ondersteunend personeel werd mondeling bevestigd. Zij zijn onze graadmeter bij bevraging twee omdat alle leerlingen naar het onthaal worden gestuurd wanneer zij hun laptop niet bij hebben.

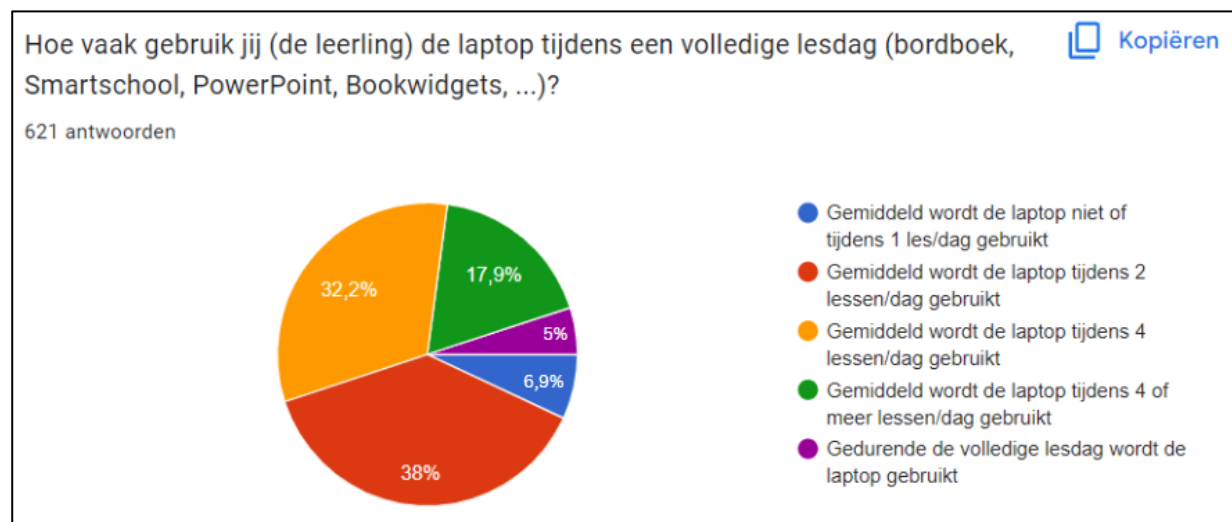
2.5.1 Deelnemers bevragingen

Bevraging 1: evaluatie laptopgebruik	
Aantal deelnemers	621 deelnemers van de 869 +/- 71%
Aantal leerkrachten	83 deelnemers van de 104 leerkrachten +/- 80%
Aantal leerlingen	538 deelnemers van de 765 leerlingen +/- 70%
Bevraging 2: evaluatie afspraken en regels laptopgebruik	
Aantal deelnemers	740 deelnemers
Aantal leerkrachten	78 deelnemers van de 104 leerkrachten +/- 75%
Aantal leerlingen	480 deelnemers van de 765 leerlingen +/- 63%
Aantal ouders	182 deelnemers van de ... ouders

Tabel 19: aantal deelnemers evaluatie laptopgebruik 2022-2023

2.5.2 Bevraging 1: evaluatie laptopgebruik

Je kan de resultaten van de bevraging raadplegen [in bijlage...](#) De meest interessante resultaten worden hieronder vermeld. In deze bevraging werden vragen opgesteld om te meten hoe en hoe vaak het toestel wordt gebruikt.

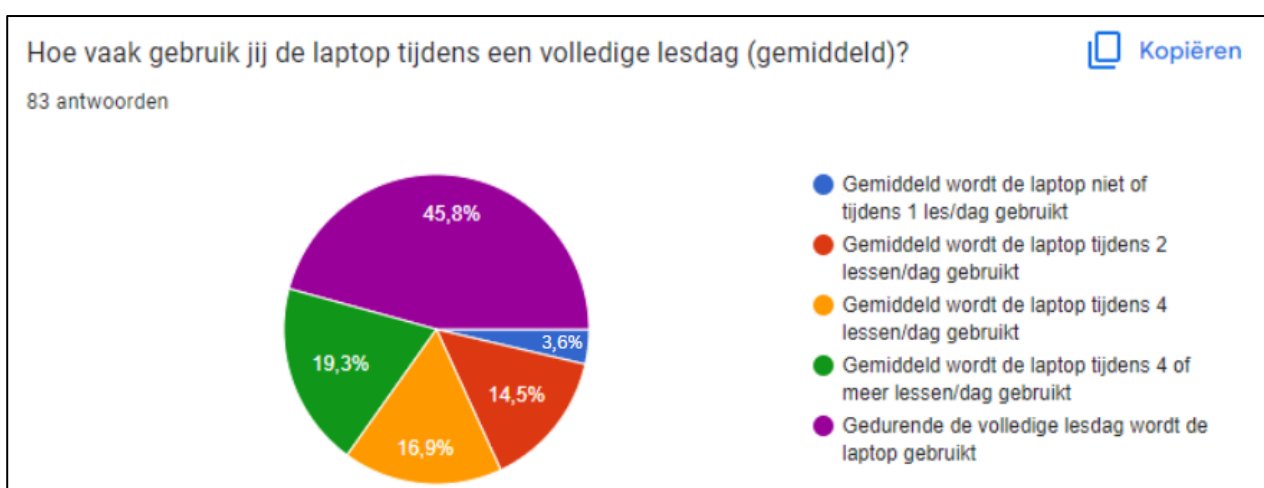


Figuur 2: Het laptopgebruik in de school 2022-2023

Bij de vraag "hoe vaak gebruik jij (de leerling) de laptop tijdens een volledige lesdag?" hebben zowel de leerlingen als de leerkrachten geantwoord. De leerkrachten hebben ingevuld hoe vaak zij denken dat de leerling de laptop gebruikt tijdens een lesdag.

Op basis van de resultaten uit figuur 2 kunnen we besluiten dat het toestel vaak wordt ingezet. Bij 55% van de leerlingen wordt het toestel tijdens vier lessen per dag of meer ingezet. Bij 38% van de leerlingen wordt het toestel tijdens twee lessen/dag gebruikt. Slechts 6,9% gebruikt het toestel niet of maar tijdens één les/dag. Er is een groot gebruik van het toestel en dat is positief zo kort na het implementeren van dit laptopproject. Daarnaast mogen we ook niet vergeten dat we een school zijn met een aantal praktijkrichtingen waarbij leerlingen op stage gaan.

Om de resultaten verder te kunnen interpreteren, bekijken we de resultaten vanuit verschillende perspectieven en per graad. We kunnen wel besluiten dat het toestel vaak wordt ingezet en dat is positief voor de investering.

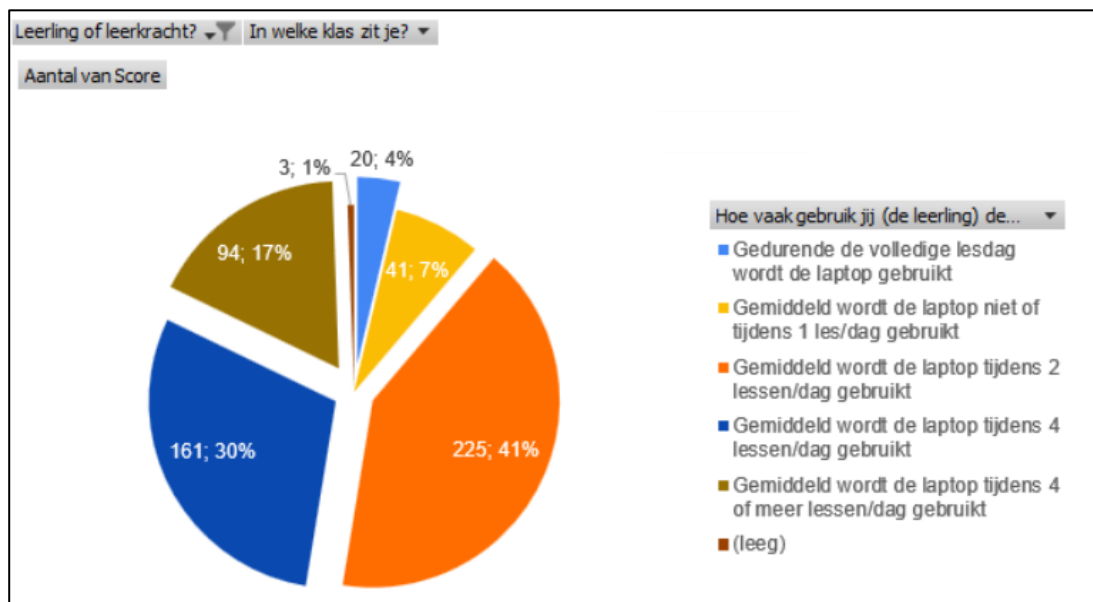


Figuur 3: Het laptopgebruik bij de leerkrachten 2022-2023

Op de bovenstaande figuur kan je de resultaten raadplegen van de bevraging bij de leerkrachten. Meer dan 82% van het korps gebruikt het toestel vier uur of meer per dag. We kunnen besluiten dat het toestel heel vaak gebruikt wordt tijdens de les. Er zijn meer digitale handboeken ter beschikking, meer digitale mogelijkheden die het onderwijzen ondersteunen en de leerkrachten in onze school maken meer digitaal materiaal nu dat er meer digitale mogelijkheden zijn en dat leerkrachten een toestel hebben.

Het is belangrijk om te onthouden dat we de resultaten analyseren om te bekijken hoe het toestel wordt gebruikt zonder enig maatstaf. Het toestel moet niet 4u/dag gebruikt worden. We evalueren of het toestel reeds wordt ingezet en kijken via de opmerkingen van de bevraging naar de noden en aanvullingen van het toestel in onze onderwijspraktijk.

Om de data correct te kunnen analyseren, bekijken we als laatste nog het perspectief van de leerlingen. Op de onderstaande figuur kan je de resultaten van de leerlingen raadplegen.



Figuur 4: Het laptopgebruik bij de leerlingen 2022-2023

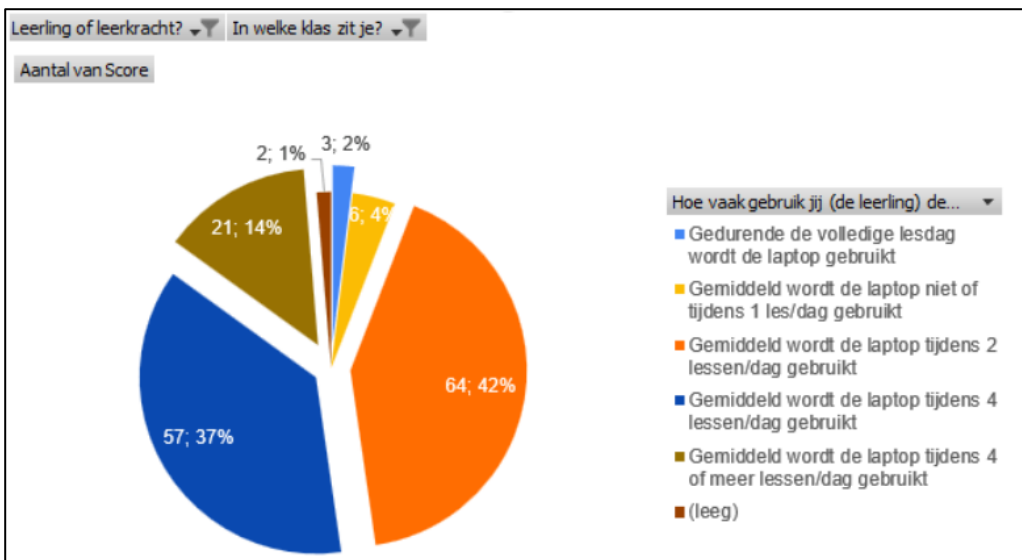
Op de bovenstaande figuur kan je zien dat 51% van de leerlingen de laptop tijdens vier lessen of meer gebruikt. Dit bevestigt de eerder verwerkte resultaten dat het toestel vaak wordt ingezet. Het is positief om te zien dat het toestel effectief wordt gebruikt.

Om te bekijken hoe we gericht kunnen investeren zijn de resultaten ook geanalyseerd per graad. Het is niet de bedoeling om te analyseren waar het toestel niet wordt gebruikt maar wel de bedoeling om gericht te ondersteunen en efficiënter te kunnen inspelen op de steeds meer digitaliserende onderwijspraktijk.

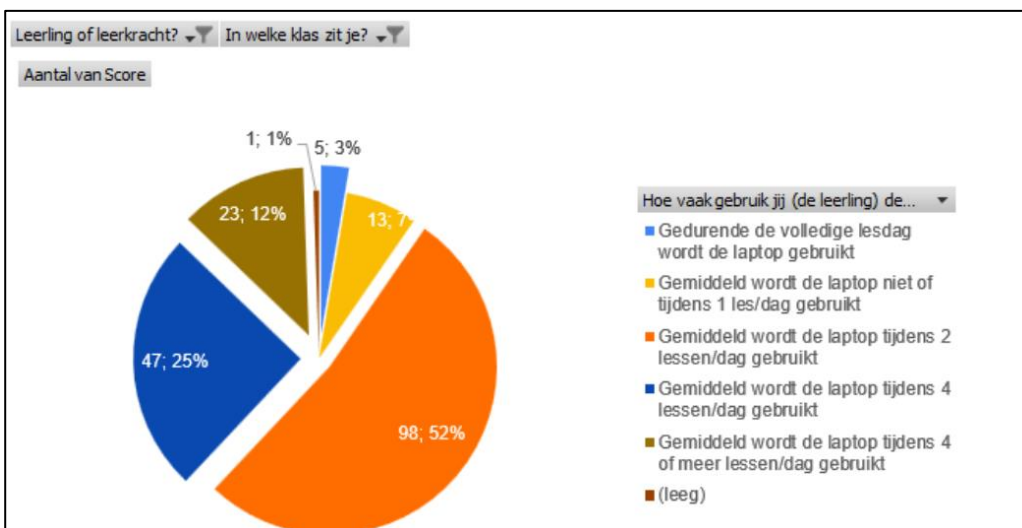
Je kan de resultaten per graad raadplegen op de volgende pagina. Bij het vergelijken van de resultaten uit de verschillende graden viel het op dat er een groot verschil was met de tweede graad in vergelijking met de andere graden. In de eerste graad gebruikt 53% de laptop tijdens vier of meer lessen per dag. In de tweede graad gebruikt 40% de laptop tijdens vier of meer lessen per dag. In de derde graad gebruikt 58% de laptop tijdens vier of meer lessen per dag. Dit is zeer opvallend aangezien men in de tweede graad reeds het schooljaar hiervoor een toestel ter beschikking had. Je zou ervan kunnen uitgaan dat de tweede graad meer ervaring heeft met het toestel en daardoor al meer ingespeeld zou hebben op het inzetten van het toestel.

In de opmerkingen (zie bijlage...) kan je vele verschillende reacties lezen. De leerlingen uit de tweede graad vermelden vaak dat ze het lastig hebben met het typen. Er wordt ook vermeld dat de leerlingen moeite hebben met het leren van een computerscherm.

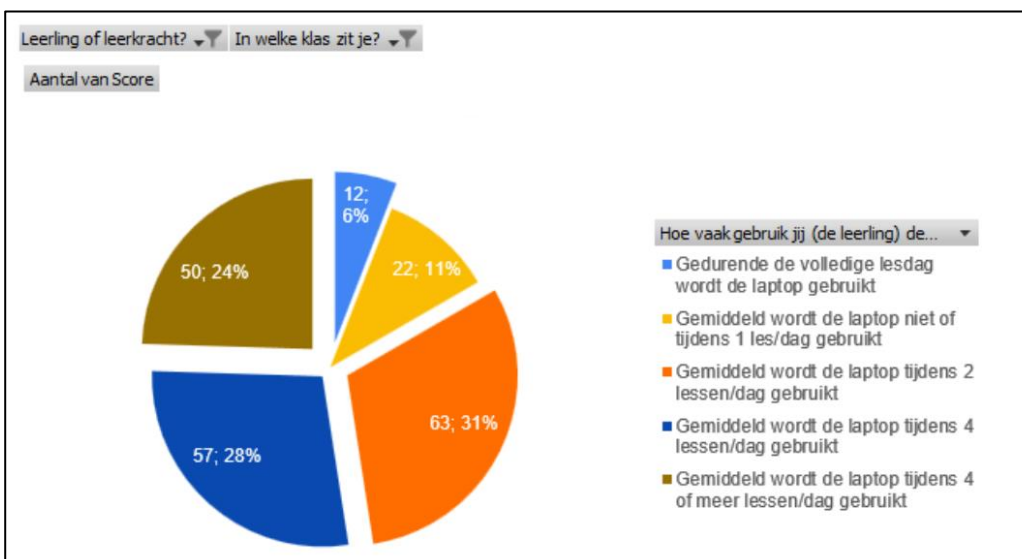
Daarnaast wordt verteld in de leraarskamer dat de onzekerheid over de leerplannen van de tweede graad het moeilijk maakt om gericht te kunnen inzetten op een nieuw boek, een nieuwe methode of werkwijze of aanvullend digitaal lesmateriaal. Het zijn duidelijk zaken waar we in de toekomst rekening mee moeten houden.



Figuur 5: Het laptopgebruik in de eerste graad 2022-2023

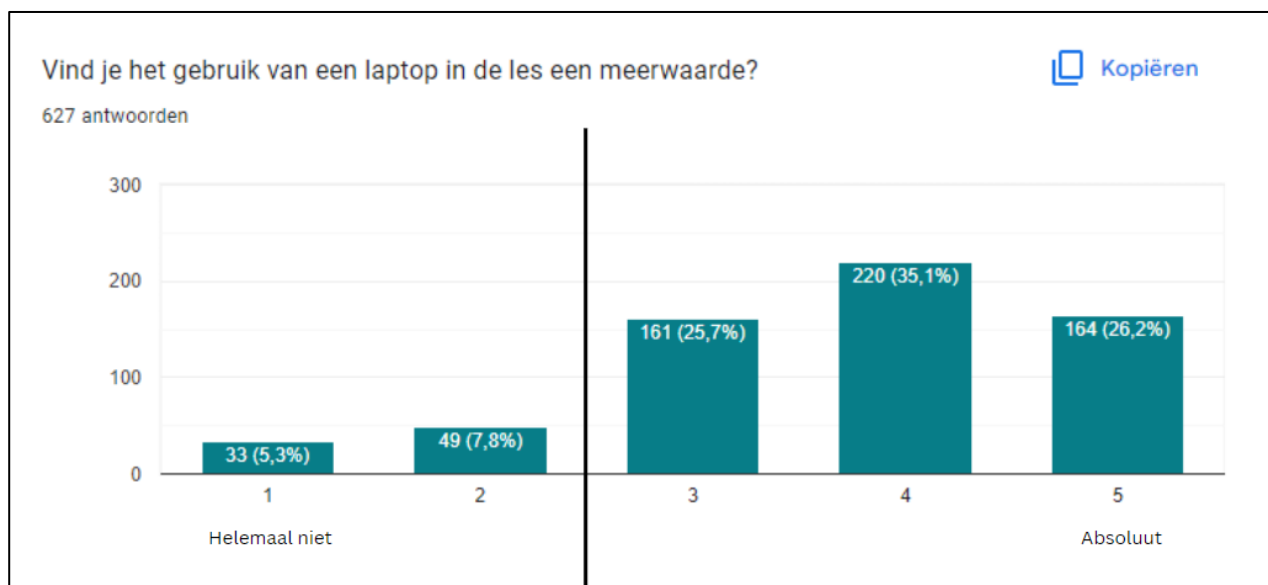


Figuur 6: Het laptopgebruik in de tweede graad 2022-2023



Figuur 7: Het laptopgebruik in de derde graad 2022-2023

We hebben de vraag: "Vind je het gebruik van een laptop in de les een meerwaarde?" gesteld aan alle leerkrachten en leerlingen. De resultaten kan je hieronder raadplegen.



Figuur 8: meerwaarde toestel 2022-2023

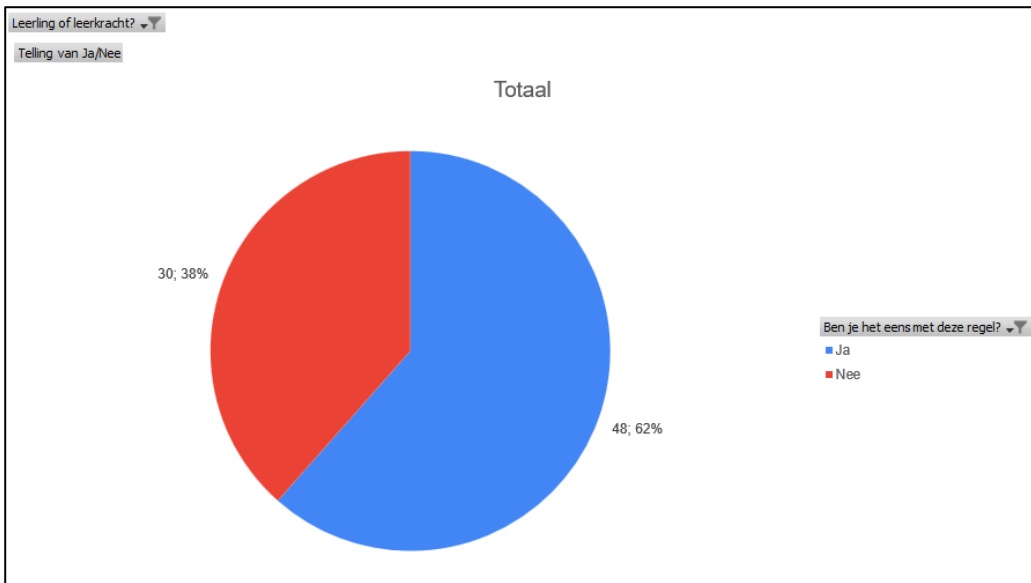
Aan de hand van de bovenstaande figuur kunnen we besluiten dat 61,3% de laptop een meerwaarde vindt tijdens de les. 25,7% antwoordt neutraal maar is toch eerder positief over het gebruik van de laptop en 13,1% vindt de laptop geen meerwaarde tijdens de les. We kunnen besluiten dat er eerder een positief klimaat heerst wat betreft de digitalisering in onze school en dat de beide partijen het toestel een meerwaarde vinden. Er is absoluut nog ruimte om te werken aan de meerwaarde van het toestel.

Het is noodzakelijk voor de pedagogisch ICT-coördinator om te analyseren welke doelgroepen het gebruik geen meerwaarde vinden. Op basis daarvan kunnen er meer gerichte nascholingen aangeboden worden die de digitale praktijk van leerkrachten en leerlingen verrijken, met aandacht voor de effectieve didactiek.

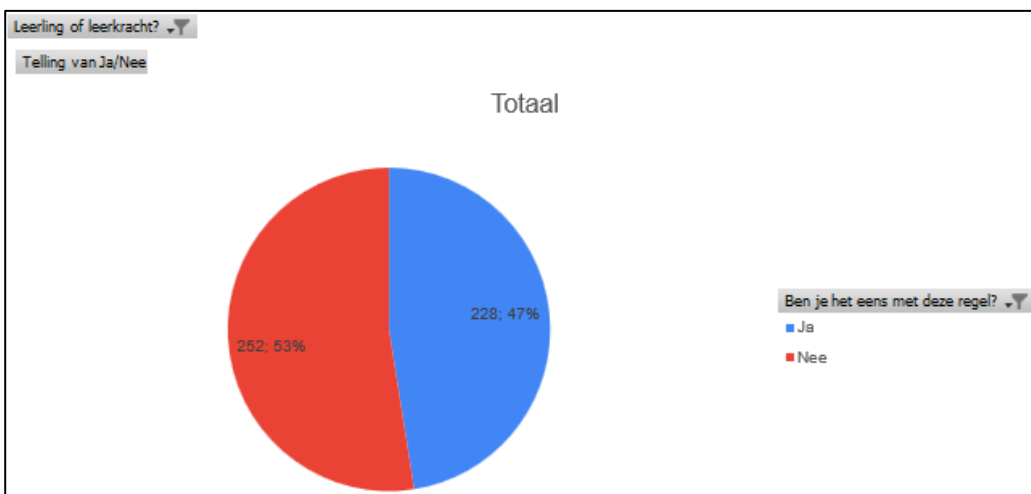
2.5.3 Bevraging 2: evaluatie afspraken rond laptopgebruik

In deze bevraging hebben we de afspraken en regels rond het laptopgebruik geëvalueerd. Dit hebben we gedaan om na te gaan wat de respons is de op de 'strenge' afspraken die we hebben ingevoerd in september '22. Deze afspraken zijn een gevolg van het testjaar in schooljaar 2021-2022. Na een evaluatie door de ICT-denktank zijn we tot de huidige afspraken gekomen.

- Afspraak 1: wanneer de laptop niet is opgeladen, krijgt de leerling een nota voor 'materiaal niet in orde.'
- Afspraak 2: wanneer de leerling de laptop niet bij heeft, moet de leerling de laptop thuis gaan halen. De leerling is hierdoor te laat en moet daarom nablijven in de nablijfstudie op dezelfde dag.



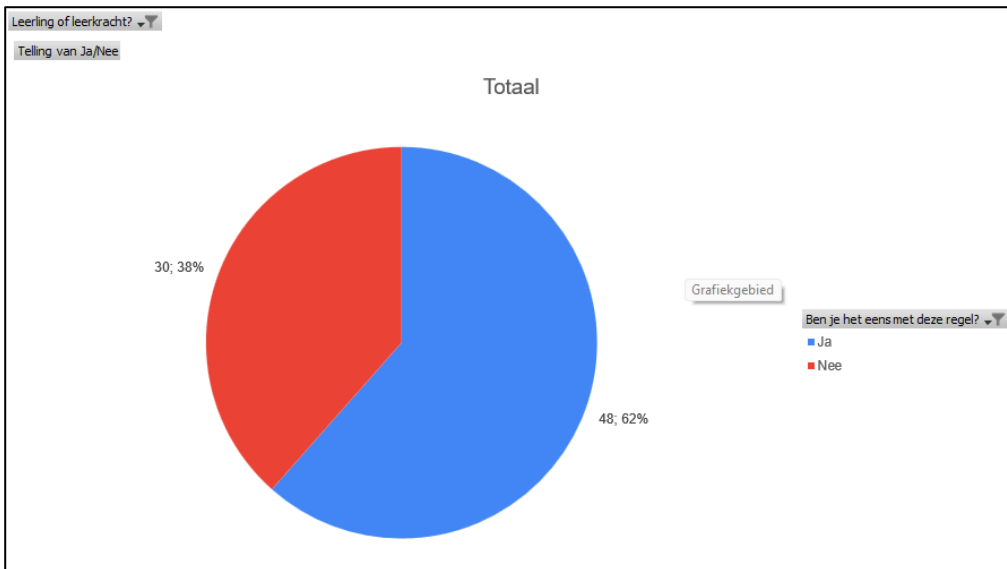
Figuur 9: evaluatie afspraken laptop niet opgeladen – leerkrachten 2022-2023



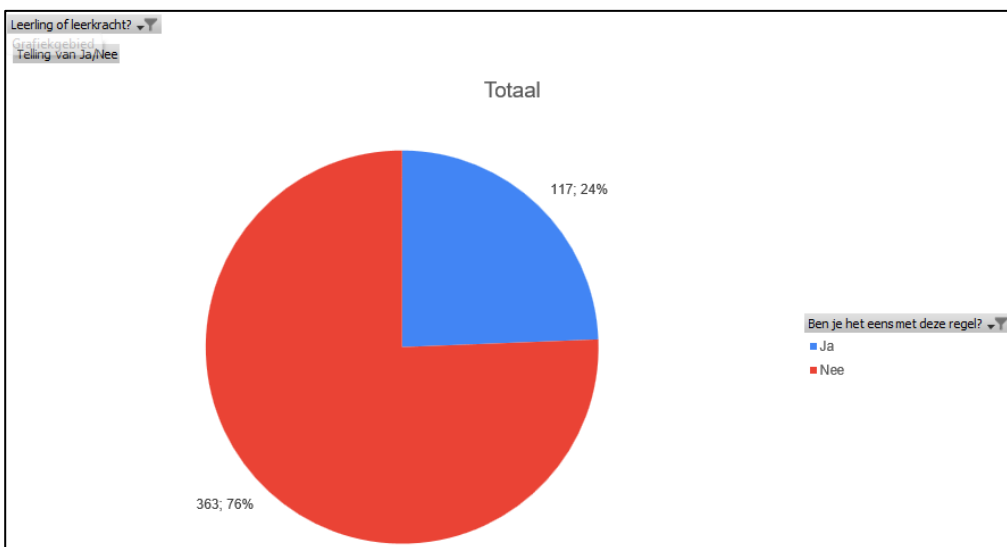
Figuur 10: evaluatie afspraken laptop niet opgeladen - leerlingen 2022-2023

We merken een groot en eerder logisch verschil op tussen de antwoorden van de leerkrachten en de leerlingen. De leerlingen zijn het vaak oneens wat betreft onze afspraken en regels. Daarom is het belangrijk om hen een platform te geven waar ze in overleg met de leerkrachten kunnen communiceren over het schoolgebeuren. Een voorbeeld van zo een platform bij ons op school is de leerlingenraad.

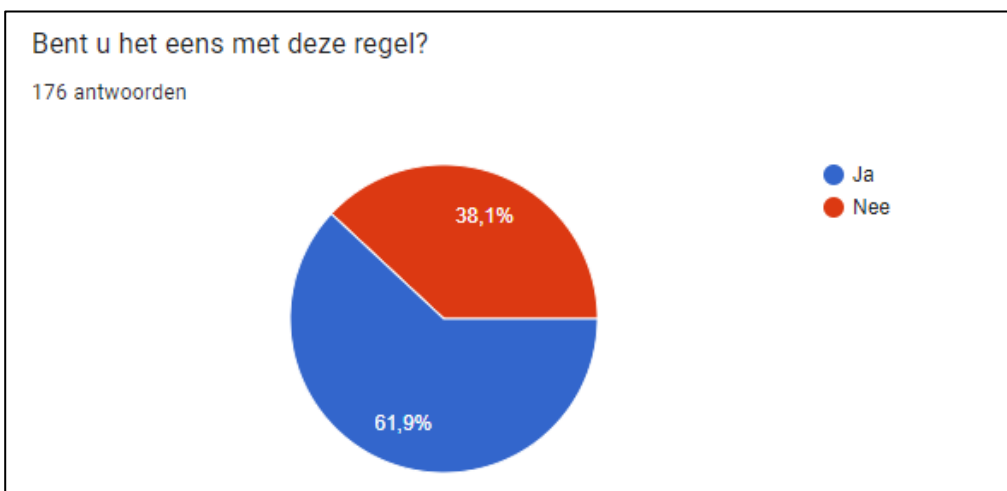
Op de volgende pagina kan u de resultaten raadplegen van onze bevraging over afspraak 2: 'laptop niet bij, is laptop gaan halen'. We merken op dat dit een 'strenge' maatregel is en hebben deze al snel 'gefinetuned' naar leerlingen die dicht bij de school wonen. Er is een draagvlak als we de antwoorden van de ouders en leerkrachten bekijken maar moeten wel rekening houden met de weinige respons van de ouders. Het zal belangrijk zijn om deze afspraken opnieuw te evalueren bij de aanvang van het schooljaar 2023-2024.



Figuur 11: evaluatie afspraken laptop niet mee – leerkrachten 2022-2023



Figuur 12: evaluatie afspraken laptop niet mee – leerlingen 2022-2023



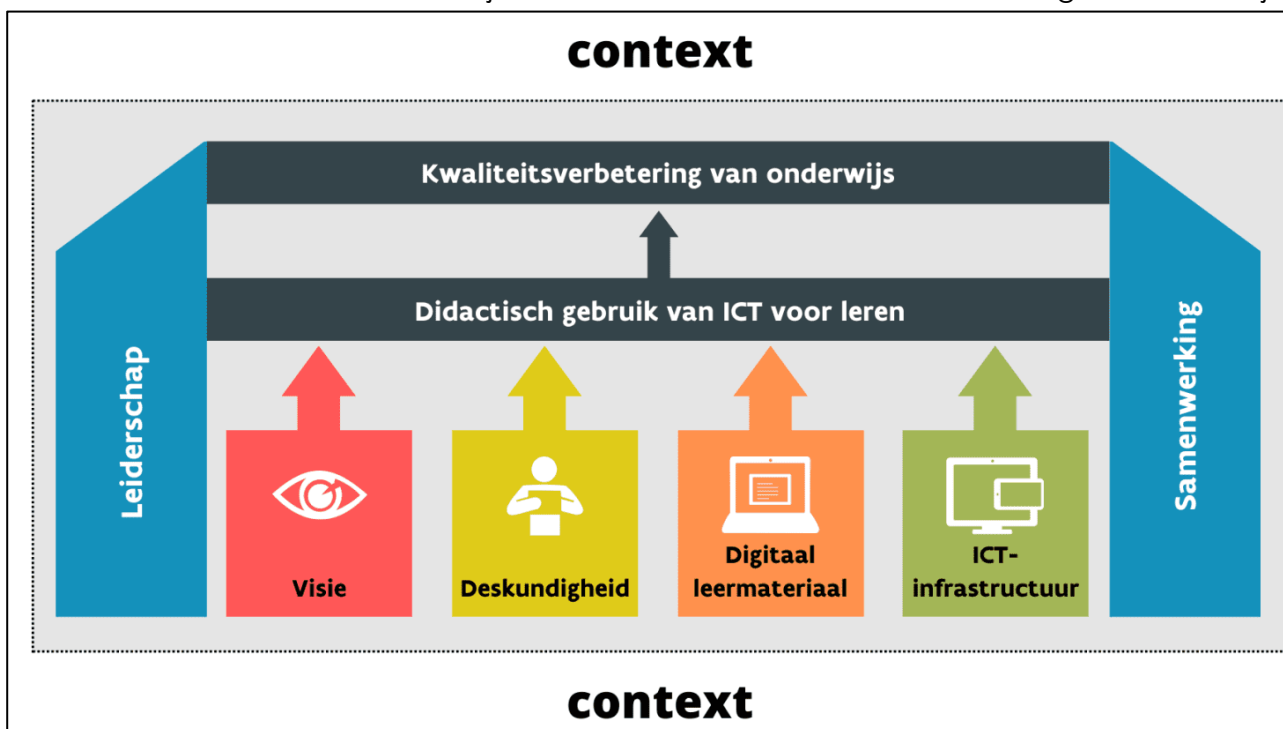
Figuur 13: evaluatie afspraken laptop niet mee – ouders 2022-2023

3 Visie

Om een visie op te bouwen was het eerst belangrijk om te analyseren wat de huidige situatie was (schooljaar 2021-2022) en een kernteam samenstellen om in te spelen op de noden en de toekomst. We hebben reeds een fundament gelegd waarop we onze toekomstige digitaliseringsvisie kunnen bouwen. Om onze visie te verduidelijken gebruik ik het vier-in-balans-model (Kennisnet, 2022). Dit model is reeds verwerkt in de voorgaande hoofdstukken maar wordt nu samengevat in een visie wat betreft digitalisering.

3.1 Het Vier-in-balans-model

Het model bestaat uit vier aspecten: visie, deskundigheid, inhoud & toepassingen en infrastructuur. Deze bouwstenen zijn essentieel voor de kwaliteitsverbetering van onderwijs.



Figuur 14: (het herwerkte vier in balans model, 2023)

Slechts door middel van leiderschap en samenwerking is het mogelijk om de onderdelen visie, deskundigheid, digitaal leer materiaal en ICT-infrastructuur in te zetten zodat er een kwaliteitsverbetering is van onderwijs. Je zal gemerkt hebben tijdens het lezen van dit beleidsplan dat dit model verweven is doorheen dit document. Deze bouwstenen worden nog eens verder uitgelicht om vervolgens de prioriteiten in de digitalisering te kaderen.

3.1.1 Visie: Speerpunten en opvoedingsproject

Volgens Katholiek Onderwijs Vlaanderen (2022) is de visie “de opvatting over kwalitatief en doelmatig onderwijs en de plaats die ICT daarbij inneemt. De visie omvat de overkoepelende ambities en bevat de randvoorwaarden om die te verwezenlijken.”

Om kwalitatief en doelmatig onderwijs te realiseren in onze schooleigen visie, gaan we na naar welke implementatie van digitale ondersteuning we moeten streven. Daarvoor steunen we op de pijlers van het pedagogisch project van onze scholengemeenschap (OZCS Noorderkempen, 2022). Dit opvoedingsproject kan nagelezen worden op de volgende website: <https://ozcs-koepel.be/opvoedingsproject/>. In de volgende alinea worden een aantal speerpunten genoteerd, gebaseerd op de pijlers van ons opvoedingsproject.

*Het inzetten van **modern, digitaal materiaal** om de talenten van de leerling te doen **ontplooiën** in een digitale maatschappij, om te streven naar een **totale persoonsvorming**.*

*Het afbakenen van **digitale grenzen**, leerlingen leren omgaan met de GDPR, met sociale media, met cyberpesten... steunt op de pijler van de **persoonsbevorderende relatie**.*

*Daarnaast biedt digitalisering ook de mogelijkheid tot **contact** en **samenwerking, communicatie** en **organisatie**. **Kracht** halen uit een goede **samenwerking** met aandacht voor de **hedendaagse maatschappij**.*

*Door het aanbieden van **hetzelfde** toestel **voor iedereen**, geven we ook **aandacht** aan de **zwaksten**. Iedere leerling **voorzien** van **een toestel** en leerlingen de **kansen geven** om mee te kunnen in een steeds **digitaliserende maatschappij** is een noodzaak.*

Om onze visie verder te kaderen, steunen we op drie grote doelen: 1. digitalisering om te werken aan goed onderwijs; 2. digitalisering om leerlingen digitaal competent en mediawijs te maken; 3. Digitalisering als middel bij de ontwikkeling van de professionele leergemeenschap (Katholiek Onderwijs Vlaanderen, 2022).

3.1.1.1 Digitalisering om te werken aan goed onderwijs

Het is veruit onmogelijk om de definitie van 'goed onderwijs' samen te vatten in één alinea, daarom verwijs ik graag naar de **bijlage: ... (Goed onderwijs, 2019)**

Digitalisering moet inspelen op de vele aspecten die het onderwijs biedt. Het moet een verlengde zijn van de lespraktijk waarin leren verrijkt wordt door de digitalisering. De enige voorwaarde is dat digitalisering zo georganiseerd wordt, zodat er geen 'overload' aan prikkels wordt gecreëerd. Het is dan ook belangrijk om te vertrekken vanuit een aantal reflectievragen, toegepast op de beginsituatie, de organisatie, de motivatie, de stimulatie tot actief leren, de evaluatie en de mogelijkheid tot feedback.

Digitale leer en -hulpmiddelen moeten ingezet worden om het leren te ondersteunen. Wanneer een digitale tool wordt ingezet zonder enig doel, dan heeft het hulpmiddel geen nut. Om efficiënt te digitaliseren moet er geanalyseerd worden waarvoor de digitale leer en -hulpmiddelen gebruikt worden in het leerproces:

- Dient het hulpmiddel om de **beginsituatie** te bepalen?
- Dient het hulpmiddel om te **organiseren**?
- Dient het hulpmiddel om te **motiveren**
- Dient het hulpmiddel om **actief te leren**?
- Dient het hulpmiddel om te **evalueren**?
- Dient het hulpmiddel om **feedback te geven**?

Het is onze visie om te vertrekken vanuit de bovenstaande richtvragen vooraleer de digitale tool wordt ingezet. Deze richtvraag zal voor elk vak en elke leerinhoud anders ingevuld kunnen worden. Belangrijk om te onthouden is dat schrijfonderwijs noodzakelijk is en dat een digitaal toestel anders ingezet moet worden voor de taalvakken en wiskunde. Dit **betekent niet** dat het toestel **niet ingezet** kan worden voor de vakken waarbij schrijfonderwijs zo belangrijk is. Indien er vertrokken wordt vanuit de richtvragen uit het leerproces, wordt digitalisering effectief ingezet. In de onderstaande tabel kan je bekijken hoe we de digitale didactiek kunnen implementeren **in onze school** volgens de richtvragen van het leerproces. Hierbij is er reeds een selectie gemaakt van tools die we geëvalueerd hebben en die effectief werken voor onze praktijk in onze school.

Beginsituatie bepalen	Voorkennis in kaart brengen Voorkennis activeren	Google Forms Kahoot
Organiseren	Instructie geven Leerstof structureren Leerstof plannen Toegankelijke leeromgeving creëren	PowerPoint, Bookwidgets Canva, Genial.ly Planner, Teams Smartschool, Teams, Genial.ly
Motiveren	Verbinding creëren Werkvormen variëren	Smartschool, Genial.ly Bookwidgets
Actief leren	Zelfsturend leren Samenwerken Onderzoeken Creëren en presenteren Herhalen en oefenen	Bookwidgets, leerpaden Google Drive, Microsoft Teams, Smartschool Youtube, Google Scholar PowerPoint, Canva Socrative, Kahoot
Evalueren	Formatief evalueren Summatief evalueren	Doelenrapport Smartschool Bookwidgets
Feedback geven	Feed up; Feedback; feed forward	MS Teams, Bookwidgets, OneNote, Forms

Tabel 20: digitale didactiek - gebaseerd op digitale didactiek Katholiek Onderwijs Vlaanderen (2022).

Het inzetten van de diverse digitale leermiddelen kunnen zeer bevorderend zijn voor het leerproces als er altijd rekening gehouden wordt met de organisatie. Het is onze visie om telkens te vertrekken vanuit ons centraal 'learning management software', namelijk Smartschool. Vanuit Smartschool kunnen reeds vele koppelingen gemaakt worden naar andere tools. Wij maken als school ook een back-up van het volledige platform na elk schooljaar om in orde te zijn voor de inspectie. Leerkrachten kunnen er ook voor kiezen om te werken met andere platformen zoals bijvoorbeeld Microsoft Teams omdat dit vele pedagogische en didactische voordelen kent. Indien mogelijk wordt alles zoveel mogelijk gecentraliseerd op Smartschool.

3.1.1.2 leerlingen digitaal competent en mediawijs maken

Volgens de conceptnota mediawijsheid (4 mei 2012) betekent mediawijsheid het volgende:

"Mediawijsheid is het geheel van kennis, vaardigheden en attitudes waarmee burgers zich bewust en kritisch kunnen bewegen in een complexe, veranderende en gemediatiseerde wereld. Het is het vermogen tot een actief en creatief mediagebruik, dat gericht is op maatschappelijke participatie." (Wat is mediawijsheid, 2021)

Als we de leerlingen digitaal competent en mediawijs willen maken, vertrekken we natuurlijk eerst vanuit de gemeenschappelijke leerplannen ICT:

- Gemeenschappelijk leerplan ICT eerste graad: bijlage...
- Gemeenschappelijk leerplan ICT tweede graad: bijlage...

Je kan hier meer informatie over raadplegen in hoofdstuk 4 van dit document.

Er wordt een complementair uur ingericht in zowel de eerste als de tweede graad ter ondersteuning. Het is de bedoeling dat de doelstellingen worden behaald over de vakken heen. Er wordt vertrokken vanuit het volgende principe: 'de leerstof wordt aangeleerd in het ICT-uur, de inhoud wordt vervolgens verankerd in de andere lessen'.

Bijvoorbeeld: Er wordt aangeleerd hoe men een tabel moet maken in een tekstverwerkingsprogramma. Vervolgens worden er tabellen gemaakt in het vak Nederlands. Dat doel wordt dan ook geëvalueerd in de gemeenschappelijke evaluatietool (zie hoofdstuk 4).

3.1.1.3 Het beperken van risico's, sociale media en cyberpesten:

Hoewel wij als school er alles aan doen om de risico's te beperken, is het vooral belangrijk dat leerlingen leren om risico's en gevaren te vermijden. In hoofdstuk 3 kan je meer lezen over de policies, toestelbeleid, privacy & GDPR en deconnectie. Om het sociale mediagebruik en de afleiding van de digitale wereld te beperken, investeren wij in classroom management software. Deze software maakt het mogelijk voor de leerkracht om de schermen van de leerlingen te zien, enkel en alleen op het netwerk van de school. We proberen positief om te gaan met sociale media door de leerlingen bewust te maken van het gebruik ervan en door de sociale media niet te blokkeren op de toestellen van de school. We lichten wel toe aan de leerlingen dat de leerkracht de schermen kan zien tijdens de les omdat je op dat moment niet bezig moet zijn met sociale media of andere afleiding.

Het is noodzakelijk dat er een veilig leerklimaat aanwezig is in de klas en dat iedereen op een bewuste manier leert omgaan met sociale media. Om zowel leerlingen als leerkrachten mediawijs te maken rond sociale media, kan er beleidsmatig vertrokken worden vanuit het volgende document in de **bijlage: 'sociale media en schoolmedewerkers, omgaan met valkuilen'**. Dit document vormt een fundament voor het uitwerken van ons sociale mediabeleid.

Wat betreft cyberpesten, verwijst ik naar de volgende passage uit ons schoolreglement:

“Pesten en geweld: Onze school wil elke leerling gelijke kansen bieden, met oog en respect voor diversiteit. Daarom tolereert de school geen pestgedrag. Onder pestgedrag verstaan we onder andere (maar niet uitsluitend) alle beledigende uitspraken of handelingen, ongewenst seksueel gedrag en discriminatie op basis van geslacht, etniciteit, seksuele geaardheid, gender, sociale achtergrond en lichamelijke of verstandelijke mogelijkheden. Cyberpesten is eveneens ontoelaatbaar. Wie toch pest of onaanvaardbaar gedrag tegenover medeleerlingen vertoont, zal daarvoor gestraft worden. In bepaalde gevallen zullen de ouders worden ingelicht. De school verwacht van alle leerlingen dat zij pestgedrag zullen signaleren en afkeuren indien zij er getuige van zijn. Indien je slachtoffer zou zijn van pesten, geweld of ongewenst seksueel gedrag, aarzel dan niet om een leerkracht, de leerlingenbegeleiding, de directie of een CLB-medewerker hierover in vertrouwen te nemen. Zij zullen steeds met jou naar een oplossing zoeken (directie Mater Dei Brasschaat, 2023)”.

3.1.1.4 Privacy

In onze school respecteren we de privacy van betrokkenen en de bestaande regels daaromtrent worden correct toegepast. Er zijn verschillende informatiebronnen waarin persoonsgegevens verwerkt worden. Bijvoorbeeld: alle documenten voor personeelsadministratie, het leerlingvolgsysteem, de agenda's van de kinderen, rapporten, het inlichtingenblad bij de inschrijving, ...

Sinds 2018 is de privacywetgeving verstrengd. GDPR? Dat staat voor General Data Protection Regulation. Deze Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die nieuwe eisen stelt aan bedrijven, organisaties én scholen.

We vragen alleen gegevens van je op als dat nodig is voor de leerlingenadministratie en -begeleiding. De gegevens die nodig zijn voor jouw begeleiding verzamelen we in het kader van ons beleid op leerlingenbegeleiding. Jouw persoonsgegevens verwerken we met Wisa schooladministratie en Smartschool, Gsuite, Office 365, Count-e. We maken met de softwareleverancier afspraken over het gebruik van die gegevens. De leverancier mag de gegevens niet gebruiken voor eigen commerciële doeleinden. Voor alle verwerkingen van die zogenaamde persoonsgegevens is het schoolbestuur verantwoordelijk.

Jouw gegevens worden digitaal bewaard en veilig opgeslagen. We zien er op toe dat niet iedereen zomaar toegang heeft tot jouw gegevens. De toegang is beperkt tot de personen die betrokken zijn bij jouw begeleiding (zoals de klassenraad, het CLB en het ondersteuningsnetwerk). We zijn verplicht om je identificatiegegevens en je aanwezigheden door te geven aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi). Zij controleren onder andere of je aan de leerplichtwet voldoet en of je voldoende op school aanwezig bent.

Jij en je ouders kunnen ook zelf gegevens opvragen die we over je bewaren. Je kan inzage en uitleg krijgen van die gegevens. Je kan foutieve, onvolledige of veranderde gegevens laten verbeteren of verwijderen. Ook kan je een (digitale) kopie ervan vragen. Dat kan door schriftelijk contact op te nemen met de directie. We kunnen geen gegevens doorgeven die betrekking hebben op anderen, zoals medeleerlingen. Om gepast te kunnen optreden bij risicosituaties, kunnen we uitzonderlijk ook gegevens over je gezondheidstoestand verwerken, maar dat gebeurt enkel met de schriftelijke toestemming van jou of je ouders. Je kan je toestemming altijd intrekken. Wij bewaren jouw gegevens maximaal 1 jaar nadat je de school verlaten hebt. Voor sommige gegevens is er een wettelijke bewaartermijn bepaald die langer kan zijn.

In onze privacyverklaring vind je deze informatie nog eens op een rijtje. Je vindt de privacyverklaring via <https://www.materdeibrasschaat.be/privacyverklaring/>. Als je vragen hebt over jouw privacyrechten, dan kan je contact opnemen met Kris Van Opstal (directie Onderbouw). Je kan ook meer informatie raadplegen in het schoolreglement.

Bij een datalek wordt de directeur van de onderbouw gecontacteerd. Afhankelijk van de software waarin het lek zich voordoet, wordt de verantwoordelijke gecontacteerd. De gegevensbeschermingsautoriteit wordt verwittigd. De school gaat in samenspraak met de softwareverantwoordelijke en de gegevensbeschermingsautoriteit op zoek naar een oplossing en onderneemt alle stappen om het datalek tegen te gaan. De school kan niet verantwoordelijk gesteld worden omdat wij alle stappen ondernemen om een datalek tegen te gaan. Een firewall, we hanteren een toestelbeleid, blokkeren schadelijke websites, we stellen beperkingen in op de toegang van de data, serverbeveiliging, backups zijn beperkt tot ICT-coördinatie, mediawijsheid bijbrengen bij leerkrachten en leerlingen, op regelmatige basis GDPR onder de aandacht brengen, ... Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van de ouders om op te volgen wat leerlingen thuis doen. De school heeft alle aanpassingen gedaan om datamisbruik te vermijden.

3.1.1.5 Deconnectie

Op onze school gelden er afspraken over de communicatie tussen het schoolteam, de ouders en de leerlingen. Die zijn afgestemd op het afsprakenkader deconnectie dat een bijlage is van het arbeidsreglement van de personeelsleden. Alle communicatie gebeurt via smartschool. Dit is de enige tool die in onze school gebruikt wordt om met leerlingen en personeel digitaal te communiceren. Bij vragen of problemen, neem je contact op met onze ICT coördinator, met name Dhr Verbeeck. Andere digitale kanalen (zoals Social Media) zijn geen officiële communicatiekanalen. Er kan dus van de leerlingen niet verwacht worden dat er via deze kanalen gecommuniceerd wordt. In een noodsituatie (bv ongeval, overlijden) of bij overmacht, neem je tijdens de schooluren telefonisch contact op met de school. Verstuurde berichten door ouders, leerlingen en schoolpersoneel (voor 17 uur) worden verondersteld gelezen te zijn tegen de 2e daaropvolgende werkdag. Berichten die na 17 uur worden verstuurd, worden beschouwd als verstuurd de eerst volgende schooldag. Ontvangen berichten (voor 17 uur) worden verondersteld gelezen en beantwoord te zijn tegen de 2e daaropvolgende schooldag. Ontvangen berichten (na 17 uur) worden beschouwd als ontvangen te zijn de eerst volgende schooldag. Opdrachten/taken/toetsen en mee te brengen schoolmateriaal wordt meegedeeld via de digitale schoolagenda, uiterlijk de voorafgaande les. De school is tijdens de zomervakantie bereikbaar tijdens de eerste week van juli en na 20

augustus. Tijdens andere vakanties en lesvrije dagen is de school niet bereikbaar met uitzondering van 1 inschrijvingsdag tijdens de kerstvakantie (zie website kalender). De communicatie rond de start van het schooljaar gebeurt op het einde van het voorgaande schooljaar.

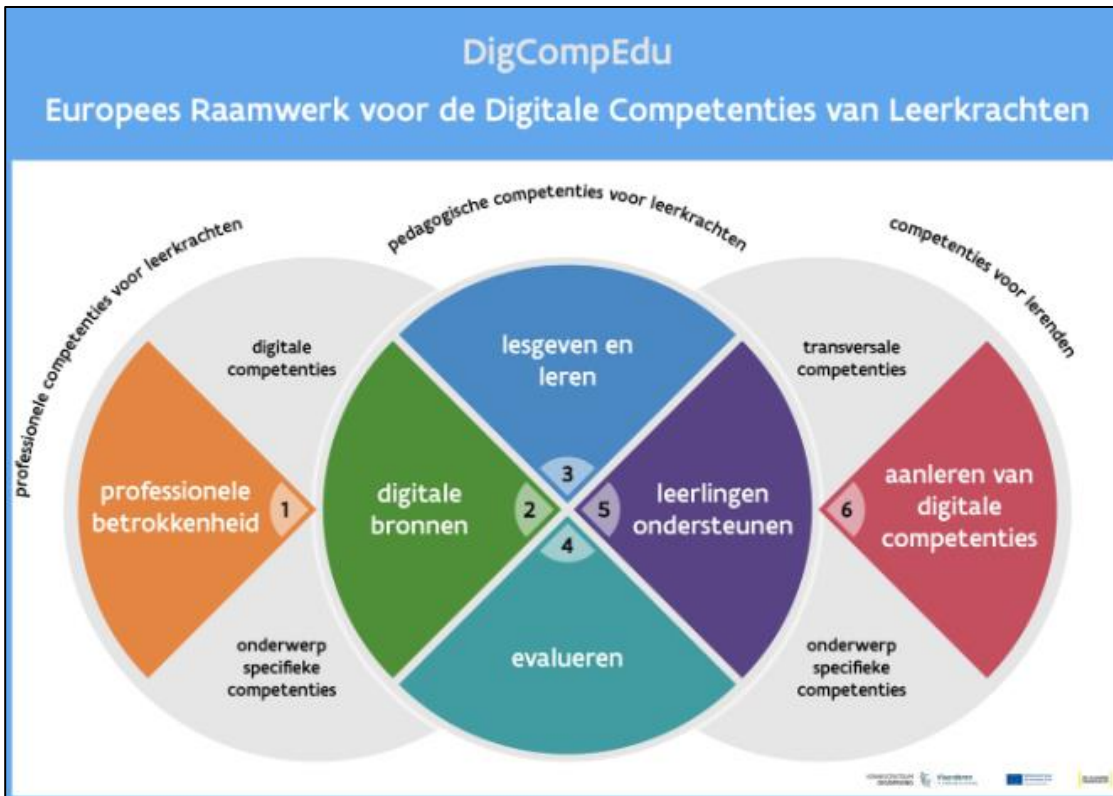
3.1.1.6 Auteurs- en portretrecht

Wat betreft het auteurs- en portretrecht, verwijst ik naar de volgende passage uit ons schoolreglement:

“Publicatie van beeld- of geluidsopnames (foto's, filmpjes ...) Wij publiceren geregeld beeld- of geluidsopnames van leerlingen op onze website, in de infofolder, Facebook en dergelijke. Met die opnames willen we geïnteresseerden op school en daarbuiten op een leuke wijze informeren over onze activiteiten. De personen die de beeldopnames maken, zullen dat steeds doen met respect voor wie op die beelden staat. We letten erop dat de beeldopnames niet aanstootgevend zijn. Bij het begin van jouw schoolloopbaan vragen we jou om toestemming voor het maken en publiceren van deze beeld- of geluidsopnames. Jouw toestemming die we via een toestemmingsformulier vragen, blijft in principe voor jouw hele schoolloopbaan gelden. Enkel indien we jouw beeld- en geluidsopnames voor een ander doel gebruiken dan we eerder aan jou hebben gevraagd, vragen we opnieuw jouw toestemming. Ook al heb je toestemming gegeven, je kan altijd jouw toestemming nog intrekken. Je kan hiervoor contact opnemen met de directie. Wij wijzen erop dat deze privacyregels ook voor jou gelden. Volgens de privacywet mag je beeld- of geluidsopnames waarop medeleerlingen, personeelsleden van de school of andere personen herkenbaar zijn, niet publiceren of doorsturen tenzij je de uitdrukkelijke toestemming hebt van alle betrokkenen. Op school mogen enkel personeelsleden of personen die daarvoor een opdracht hebben gekregen, bijvoorbeeld de schoolfotograaf, beeld- of geluidsopnames maken (directie Mater Dei Brasschaat, 2023)”.

3.1.2 Deskundigheid

Het Europese referentiekader Digital Competence Framework for Educators, kortweg DigCompEdu bestaat uit 24 competenties, georganiseerd in 6 gebieden. Dit kader biedt ons de mogelijkheid om gericht in te zetten op een gebied of domein.

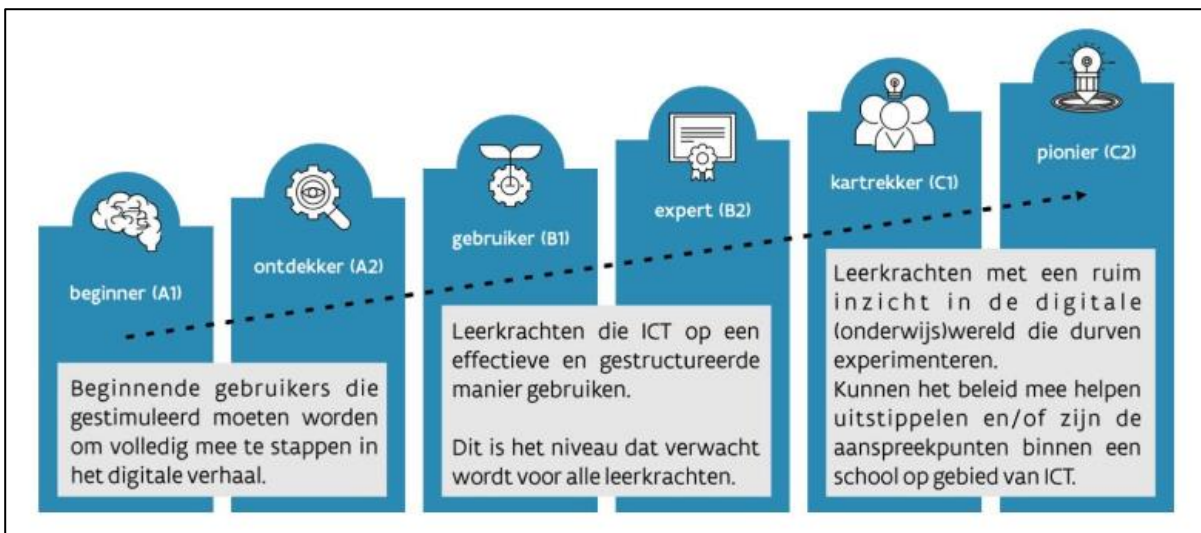


Figuur 15 (Departement Onderwijs en Vorming)

- Domein 1 focust op de professionele betrokkenheid.
- Domein 2 focust op het gebruiken, vinden, creëren en delen van digitaal lesmateriaal.
- Domein 3 focust op het gebruik van digitale tools voor lesgeven en leren.
- Domein 4 focust op het digitaal toetsen en evalueren.
- Domein 5 focust op het gebruik van digitale technologieën voor de ondersteuning van leerlingen.
- Domein 6 focust op het aanleren van digitale competenties aan leerlingen.

Deze deskundigheid is geëvalueerd geweest in het schooljaar 2019-2020 aan de hand van de SELFIE-bevraging. Een bevraging die grotendeels steunt op het DigCompEdu-kader. De resultaten werden vervolgens geanalyseerd door de ICT-denktank. Het is op basis van die analyse dat er nascholingen en gerichte investeringen werden uitgevoerd in de daaropvolgende schooljaren.

De competenties van het DigCompEdu-model worden vervolgens in niveaus opgedeeld: van A1 tot C2. Behoor je tot het niveau A1 dan ben je een beginner, behoort je tot het niveau C2, dan ben je een pionier. Deze schaal wordt gebruikt door de ICT-denktank om gericht nascholingen aan te bieden en collega's in te delen in niveaugroepen.



Figuur 16: DigCompEdu - niveau's

3.1.3 Infrastructuur

De infrastructuur van het klaslokaal bestaat sinds het schooljaar 2022-2023 uit de volgende uitrusting:

	WIFI-punt
Leerlingen met laptop, digitale stylus en koptelefoon/oortjes	
Bureau leerkracht – Geluidsinstallatie Laptop leerkracht	
	Projectie (beamer + scherm) – draadloos verbinden
Klas VOORAAN	

De leerkrachten en de leerlingen bezitten hetzelfde type toestel (zie hoofdstuk 3 – toestel en policies). Beiden kunnen draadloos verbinden met de beamer (bluetooth).

- Er hangt een wifi-punt voor elke twee klaslokalen (2022-2023).
- De volledige oplijsting van de infrastructuur kan je raadplegen **in de bijlage** infrastructuur 2023.

3.2 Toestel en policies

3.2.1 Laptop

Dankzij de digisprong (2021) is het mogelijk om elke leerling van een toestel te voorzien. Voor de keuze van de laptop was het vooral belangrijk om een toestel aan te bieden dat inspeelt op alle noden van het huidige onderwijs. We hebben dan ook beslist om te kiezen voor een '2-in-one'-toestel. Een '2-in-one'-toestel is een laptop dat ook een touchscreen heeft. Dit biedt de mogelijkheid om het toestel als computer en als tablet te gebruiken. Dit toestel speelt ook in op de vernieuwende digitale mogelijkheden die tegenwoordig geïmplementeerd worden in het onderwijs: een touchscreen, werken met een stylus, het toestel gebruiken als tablet, ... Het zijn allemaal mogelijkheden die we kunnen inzetten om de lespraktijk te optimaliseren. Voor de uitgebreide voorwaarden en details van het pakket, verwijst ik naar **bijlage nummer ...**

3.2.1.1 Specificaties laptop

Specificaties Dell 11,6 inch Latitude 3120 educatie 2-in-1 convertible tablet	
• Beeldscherm	: 11,6 inch WVA Touch Screen (1366 x 768) voorzien van Gorilla glas
• Processor	: Intel® Pentium N6000 Quad Core
• Draadloze netwerkkaart	: Intel® WiFi 6 AX201 2x2
• Werkgeheugen	: 8 GB LPDDR4 intern geheugen
• Opslagcapaciteit	: 128GB M2 PCIe NVMe SSD
• Videokaart	: Intel Integrated UHD Graphics
• Webcam	: Ingebouwde WVA webcam en World Facing Camera
• Bluetooth	: Ja 5.1
• Card-reader	: USD card reader
• I/O's	: 2x USB 3.0, 1xHDMI
• Gewicht	: 1,45 kg
• Toetsenbord	: Pick & Spill-resistant
• Batterij	: 4 Cell 53 Whr, ExpressCharge™
• Besturingssoftware	: Windows 10 Pro Nat. Academic


A photograph of a Dell Latitude 3120 convertible tablet in its tablet mode, displaying a landscape image of a waterfall. To the right of the tablet is a blue icon of a hand touching a screen, representing touch functionality.

Figure 1: specificaties toestel

Het toestel dat we aanbieden aan de leerlingen is een toestel dat de nodige specificaties heeft om in het onderwijs gebruikt te kunnen worden. Softwarematig gezien moet een leerling van onze school geen zware programma's draaien waardoor we de prijs ook kunnen drukken door geen zwaarder toestel aan te bieden (in vergelijking met bijvoorbeeld de richting computerwetenschappen waar zware programmatuur wel nodig is). De batterijduur van ongeveer 12u intensief gebruik, is zeker voldoende om de laptop in onderwijscontext te gebruiken. We verwachten natuurlijk dat de leerling telkens zijn laptop oplaadt vooraleer hij naar school komt. De leerling krijgt *niet* de mogelijkheid om de laptop op school op te laden.

De laptop is voorzien van de nodige aansluitingen om digitale media in de klas te gebruiken. Twee USB 3.0 poorten, een USD card reader en een HDMI-poort zorgen voor voldoende connectiviteit in de klas. De bluetooth aansluiting biedt de mogelijkheid om draadloze apparaten toe te voegen.

De laptop is voorzien van een degelijke processor (Intel Pentium N6000 Quad Core) en heeft voldoende werkgeheugen (8GB RAM) die het mogelijk maken om alle nodige toepassingssoftware te kunnen draaien. Daarnaast hebben we gekozen voor een 11,6-inch toestel. Onder andere dankzij deze reden is het gewicht van

het toestel niet te zwaar en blijft het een draagbaar apparaat. Het kleine scherm in combinatie met touchscreen zorgt ervoor dat het toestel polyvalent ingezet kan worden: als laptop en als tablet.

Ten slotte hebben we gekozen voor een kleine opslagcapaciteit van 128 GB. De kleine opslagcapaciteit brengt de prijs van het toestel naar beneden maar is zeker ruim genoeg om bestanden voor school op te slaan op de laptop. We hanteren ook het principe van het zoveel mogelijk werken met de 'cloud'. Elke leerling van de school heeft toegang tot Google Drive waarop de leerling onbeperkt kan opslaan. Het voordeel van werken met de cloud, is dat de leerlingen overal aan hun bestanden kunnen en dat bestanden niet op een toestel staan. Het gebeurt nog te vaak dat leerlingen geen back-up nemen van hun bestanden en zo al hun bestanden kwijt geraken omdat hun toestel kapot gaat.

3.2.2 Verzekeringspakket

Op de figuur hieronder kan je lezen wat de inhoud is van het zekerheidspakket. Het zekerheidspakket is een degelijk pakket om ervoor te zorgen dat de leerling zijn toestel met een gerust hart kan gebruiken. Het pakket zorgt ervoor dat de leerling bij schade een nieuw toestel ontvangt.


Easy4u zekerheidspakket voor zorgeloos computergebruik	
<ul style="list-style-type: none">• Contract-, administratie- en afhandeling domiciliëring rechtstreeks met de ouder(s)/opvoeder(s) van de leerlingen• Aflevering op de onderwijsinstelling op naam van de leerlingen• Uitbreiding standaard garantie 12 maanden naar 36, 48 of 60 maanden op onderdelen (accu inbegrepen)• Telefonische ondersteuning op werkdagen van 08.00 uur tot 21.00 uur en e-mailondersteuning• Serviceportal voor ouder(s)/opvoeder(s), inzicht in abonnementsgegevens, facturatie en herstellingen• 36, 48 of 60 maanden service en onderhoud op school en gedurende vakanties via de thuislocatie• 36, 48 of 60 maanden schade en diefstal* dekking tegen externe onheilen; doorlopende transport- en verblijfsdekking binnen Europa. Beperkt eigen risico per schade gebeurtenis of bij diefstal van maximaal € 50,00 voor een device (*mits sporen van braak)• Vervangende apparatuur bij hardware herstellingen• Solide beschermhoes ten behoeve van het notebook	

Figure 2: verzekeringspakket toestel

Schade veroorzaakt door anderen wordt uiteraard niet vergoed en wordt betaald door de persoon die de schade heeft veroorzaakt. De ouders van beide leerlingen worden gecontacteerd en worden uitgenodigd tot een gesprek.

Voor de uitgebreide voorwaarden en details van het pakket, verwijst ik naar **bijlage nummer ...**

Belangrijk om mee te nemen:

- De huurovereenkomst is rechtstreeks tussen The Rent Company en de ouder(s) of opvoeder(s) van de leerling.
- Het Easy4u abonnement is inclusief zekerheidspakket en bevat altijd een schade- en diefstalregeling.
- De laptop is eigendom van de school. Als ouder betaal je 49€/jaar voor het zekerheidspakket.

3.2.3 Toestelbeleid

Het toestel wordt zo ingesteld dat enkel de toepassingen die gebruikt worden op school, beschikbaar zijn. Het kan niet de bedoeling zijn dat leerlingen tijdens de les spelletjes spelen of chatten met anderen. Vanaf het schooljaar 2022-2023 hebben alle leerlingen en leerkrachten van de school een laptop. Het is noodzakelijk dat de leerlingen en leerkrachten hun werk, ebooks, multimedia, ... kunnen raadplegen zonder dat het netwerk uitvalt of dat het netwerk grote vertragingen ondervindt omwille van monitorsoftware, schadelijke website, netwerkaanvallen, ...

In de onderstaande tabel kan u zien welk beleid we hanteren rond het toestel.

Instellingen op het toestel		Instellingen op het netwerk
Leerling	Leerkracht	
Geen installatierechten	Geen installatierechten	Gewenste software wordt doorgegeven aan ICT-coördinator
Geen rechten tot wijzigingen	Gewenste software wordt doorgegeven aan ICT-coördinator	Geen games (webbrowser-games worden geblokkeerd), geen porno Geen social media (blokkeren van Snapchat, TikTok, Facebook, WhatsApp, Instagram, ...)
Toestel wordt ingesteld als bedrijfstoestel	Toestel wordt ingesteld als bedrijfstoestel	Puur professioneel gebruik - beperkingen
Leerlingen worden ingelogd met hun schoolaccount in het schooldomein- zo hebben ze toegang tot de nodige software en instellingen		Aparte VLANS met rechten ingesteld afhankelijk van het gebruikersprofiel (leerling/leerkracht/secretariaat/directie)
monitorsoftware	monitorsoftware	Monitorsoftware dient om de schermen van de leerlingen te zien tijdens de les. Toegang buiten de school en buiten de uren is niet mogelijk.
Controle wordt toegestaan indien misbruik ¹ wordt vastgesteld. Het toestel is en blijft eigendom van de school waardoor de school het recht heeft om het toestel te confisceren indien nodig.		Blokkeren van websites op basis van geocatie <i>Bijvoorbeeld: Websites uit Rusland en China worden geblokkeerd</i>

Tabel 21: Toestelbeleid

In ons toestelbeleid houden we rekening met de privacy van de gebruikers. Als de laptop van school is, mag de school – binnen de wettelijke grenzen - voorwaarden verbinden aan dat gebruik. Meekijken als daar een aanleiding voor is, of bij een vermoeden bij grensoverschrijdend gedrag, kan dat wel zijn. Ontbreken deze regels, dan is er sowieso sprake van een inbreuk op de privacy van de leerlingen. Staat er duidelijk in de regels

¹ Wanneer een gebruiker van de laptop zaken uitvoert die de beleidsinstellingen omzeilt, wordt er gesproken van 'misbruik'. Voorbeelden zijn: instellingen aanpassen, software aanpassen, schade toebrengen aan een eigen of ander toestel, gebruik van een *virtual private network*, ...

vermeld dat de laptop alleen voor schoolzaken gebruikt mag worden, dus niet voor sociale media of bijvoorbeeld porno, én dat de school daarop een controle kan uitoefenen in het geval van misbruik, dan mag de school wel bij een concrete aanleiding daarop controleren. Gebruikers worden, door deze regels en controle, thuis en in eigen omgeving en tijd, nooit gecontroleerd.

In het schooljaar 2022-2023 wordt er getest met monitoringsoftware. Dit is software die het mogelijk maakt om de schermen van de leerlingen te zien. Dit kan een grote pedagogische meerwaarde hebben in de klas. Deze software wordt enkel ter beschikking gesteld tijdens de lessen. Indien deze software een pedagogische meerwaarde biedt voor onze lespraktijk op Mater Dei en het netwerk wordt niet overbelast, wordt het toestelbeleid aangepast.

3.3 Softwarebeleid

Er is een heel groot aanbod van software die je kan gebruiken in de onderwijspraktijk. Er zijn heel wat Learning Management Systemen (LMS), digitale werkboeken, programma's, tools... Je kan als onderwijsinstelling niet verbieden dat het onderwijzend personeel niet met bepaalde software en/of tools mag werken. Het is nog altijd de professionele leerkracht die bekijkt welk digitaal hulpmiddel hem/haar ondersteunt bij het behalen van het leerplandoel. Als onderwijsinstelling zetten we wel een omgeving op waarin het mogelijk en noodzakelijk is om georganiseerd te werk te gaan.

De professionele leerkracht vertrekt in essentie vanuit de volgende centrale vraag: 'hoe kan ik mijn leerplandoelstelling behalen in mijn praktijk?'. Een antwoord bieden op deze vraag is een proces dat in gang gezet wordt om pedagogisch en didactisch in te spelen op de specifieke onderwijspraktijk van de leraar. De digitalisering biedt tal van mogelijkheden om hier efficiënter op in te spelen. Daarnaast is het noodzakelijk om onderwijskwaliteit te garanderen. De school vertrekt vanuit het OK referentiekader voor onderwijskwaliteit (Onderwijsinspectie vlaanderen, 2021). Digitalisering biedt tal van mogelijkheden om onderwijskwaliteit te garanderen en in te spelen op de verschillende rubrieken van het OK referentiekader.

Hieronder kan je de rubriek 'resultaten en effecten' raadplegen van het referentiekader voor onderwijskwaliteit (2021), ook wel ROK genoemd. Om aan te tonen hoe digitalisering en een softwarebeleid kunnen inspelen op de onderwijskwaliteit, wordt er vertrokken vanuit een voorbeeld.

Resultaten en effecten	
R1	De school bereikt de minimaal gewenste output bij een zo groot mogelijke groep van lerenden.
R2	De school streeft naar welbevinden en betrokkenheid bij alle lerenden en het schoolteam en naar tevredenheid bij ouders en bij andere relevante partners.
R3	De school streeft bij elke lerende naar zoveel mogelijk leerwinst.
R4	De school stimuleert de studievoortgang van elke lerende.
R5	De school waarborgt de toegang tot onderwijs voor elke lerende.
R6	De school streeft naar effecten op langere termijn bij alle lerenden.

Figure 3: OK referentiekader-voorbeeld resultaten en effecten

R4: Om studievoortgang te stimuleren is het noodzakelijk om de studievoortgang in kaart te brengen. Er zijn een aantal handige tools die studievoortgang kwaliteitsvol in kaart brengen.

- Denk maar aan een tool zoals Bookwidgets die bijvoorbeeld kan weergegeven welke vragen niet goed beantwoord zijn in de hele klas.
- Een leerpad in Smartschool is een ander voorbeeld. Aan de hand van het leerpad kan je als leerkracht opvolgen waar de leerling zit in het leerproces.
- Digitale boeken van uitgeverijen bieden tegenwoordig ook oefenplatformen aan die, op basis van gemaakte fouten, remediëringsoefeningen aanbieden aan de leerlingen.

Tabel 22: ROK - voorbeeld resultaten en effecten

De software maakt het mogelijk om als leerkracht in te spelen op het leerproces van de leerlingen. Hierdoor kan de leerkracht efficiënter en kwalitatiever materiaal aanbieden om het leerproces te stimuleren. Dit is één voorbeeld uitgewerkt voor één rubriek van het ROK. Dit is een voorbeeld om aan te tonen dat we bij de selectie van software vertrekken vanuit het ROK.

3.3.1 Organisatie

Aan de hand van de figuur hieronder wordt de schoolvisie weergegeven bij het organiseren van de digitale onderwijsomgeving. Je kan deze informatie ook raadplegen aan de hand van de volgende link:

<https://view.genial.ly/60950c56eb6d140d15ce5e40/interactive-image-ict-by-brecht-slabbinck>

Hoofdstuk 2 – Overzicht Ict Tools – 3. Onderwijs organiseren

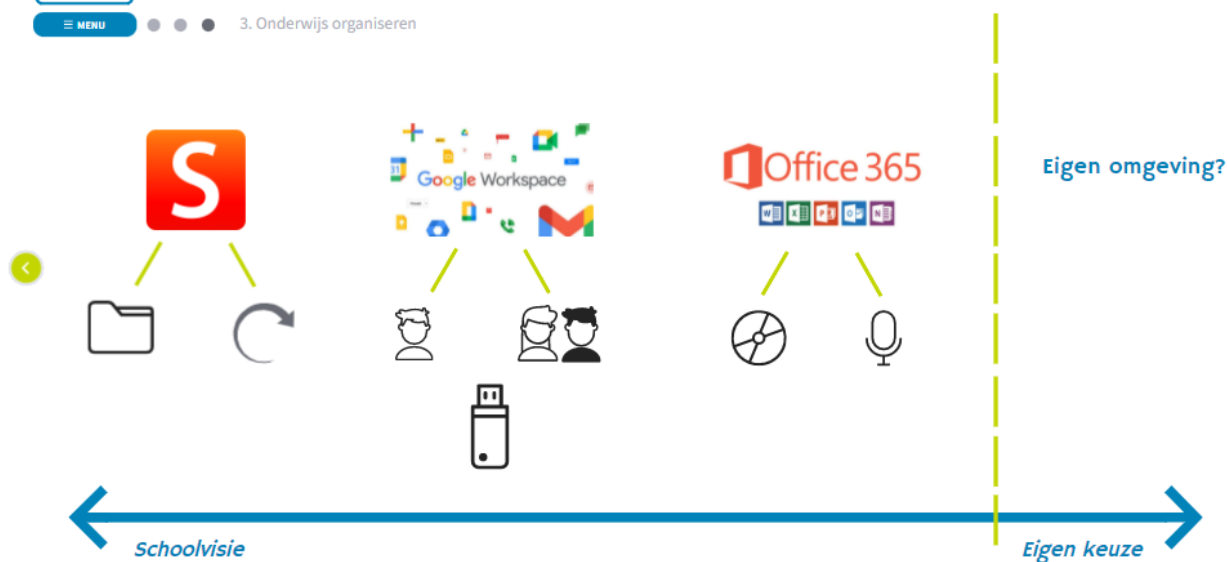


Figure 4: Organisatie ICT onderwijspraktijk

- De centrale organisatie van de schoolomgeving gebeurt in Smartschool.
- Online samenwerken en delen is mogelijk door Google Workspace.
- Het Office 365-pakket bevat de basissoftware Word, PowerPoint, Excel, Onenote, ...
- Tenslotte kan je werken met een leerplatform van het digitaal boek of een ander leerplatform.

3.3.2 Smartschool

De school kiest ervoor om te werken met Smartschool. Smartschool is een omgeving die het mogelijk maakt om te communiceren en administratie te verwerken. Daarnaast bevat het ook een leerlingvolgsysteem en zet het een elektronische leeromgeving op voor leerlingen en leerkrachten. De koppeling tussen deze verschillende modules en systemen maakt het een krachtig totaalsysteem om onderwijs aan te bieden en te organiseren.²

Daarnaast blijft Smartschool een handige omgeving om onderwijs te geven. Via de vakmappen kan je niet alleen jouw documenten organiseren, je kan ook leerpaden, taken, oefeningen... maken via de vakmap. Leerpaden van Smartschool zijn interessant om jouw materiaal te organiseren en je kan de progressie volgen van jouw leerlingen. Daarnaast kan je via de uploadzone de leerlingen hun opdrachten laten indienen en verbeteren. De school investeert in de module Skore. In deze module geef je de evaluaties in en kan je de evaluaties raadplegen. Dit maakt het ons mogelijk om rapporten te genereren en de evaluaties correct bij te houden.

Dankzij de directe integratie tussen digitale platformen (ebooks) van uitgeverijen en Smartschool, kan je rechtstreeks naar jouw platform gaan vanuit Smartschool. De koppeling gebeurt met het domeinadres 'materdeibrasschaat.smartschool.be'. Dit zorgt ervoor dat je klassen en leerlingen makkelijker kan beheren omwille van de directe

² <https://www.smartschool.be/>

integratie. Daarnaast is deze directe integratie een verhoging van de gebruiksvriendelijkheid waar we naar willen streven. De gebruiker hoeft niet telkens opnieuw in te loggen met verschillende accounts. We koppelen de digitale boeken aan het account van de school.

3.3.3 Google Workspace en Office 365

Om de 'tekortkomingen' van Smartschool op te vangen, investeren wij in Google Workspace³ en Office 365 van Microsoft⁴. De Google Workspace biedt heel wat mogelijkheden om lesmateriaal op een andere manier aan te bieden, om online samen te werken, om te delen, ... Het Office-pakket bevat dan weer hele degelijke programma's zoals Word en OneNote. Geen enkele omgeving is perfect maar kan telkens een mooie aanvulling zijn voor de praktijk van de leerkracht. Om een antwoord te bieden op de eerder gestelde centrale vraag: 'hoe kan ik mijn leerplandoel behalen in mijn onderwijspraktijk?'; is de diversiteit in digitale organisatie en software een must.

De Google Workspace is de omgeving om online samen te werken en bestanden te delen. Elke vakgroep in de school heeft een teamdrive om lesmateriaal, evaluaties en/of interessante zaken te delen met elkaar. Vanuit het referentiekader OK kunnen we de Google Workspace koppelen aan: R3, V3, BL4, BL5.

Het Office365-pakket bevat de standaardprogramma's die het onderwijslandschap al jaren beheersen: Office Word, Office PowerPoint, Office Excel, ... Deze programma's blijven nog altijd dé programma's om documenten en presentaties te maken.

Tegenwoordig zijn er goede alternatieven en de gemeenschappelijke leerplannen ICT spreken van tekstverwerker of rekenblad; de keuze van de software staat dus vrij. Vanuit het referentiekader OK kunnen we Office365 koppelen aan: R3, V3, BL4, BL5.

In bijlage ... Google Workspace vs Office365 worden de verschillen tussen de Google Workspace en de Office-omgeving duidelijk. Uit dat onderzoek wordt duidelijk dat de gebruiksvriendelijkheid groter is bij de Workspace-omgeving in elke leeftijdscategorie. Vaardigheden zoals online samenwerken en delen scoren hoger bij Google. De gebruikersomgeving in Google zorgde voor meer communicatie, een lagere drempel om te gebruiken, de instellingen zijn eenvoudiger te beheren, enzoverder. Het volledige onderzoek kan geraadpleegd worden in de bijlage.

We mogen echter niet vergeten dat het onderwijzend team heel veel ervaring heeft in het werken met het Office-pakket (Word, PowerPoint, Excel) omdat dit pakket het onderwijslandschap zo lang beheerst heeft. We mogen bestaande kennis niet zomaar wegslijten. We willen juist de bestaande kennis gebruiken om die te transfereren naar andere software. Het biedt tal van mogelijkheden om in te spelen op de gemeenschappelijke leerplannen ICT en zo willen we de competenties die leerlingen moeten behalen, ook bereiken bij ons onderwijzend personeel.

In de gemeenschappelijke leerplannen ICT (Katholiek Onderwijs Vlaanderen, 2022) voor de eerste graad moeten de onderstaande doelstellingen behaald worden:

³ <https://workspace.google.com/intl/nl/>

⁴ <https://www.office.com/>

“GLlab2: De leerlingen demonstreren overkoepelende basisvaardigheden in het gebruiken van digitale toepassingen.”

“GLlab3: De leerlingen creëren inzichtelijk en efficiënt, online en offline, digitaal inhouden.”

“GLlab4: De leerlingen delen digitale media en werken op een veilige manier samen in online gedeelde bestanden en/of mappen.”

Naast deze doelstellingen zijn er natuurlijk nog een aantal doelstellingen die behaald moeten worden. Ik haal deze doelstellingen aan om aan te tonen waarop ons softwarebeleid deels gebaseerd is.

Leerlingen moeten namelijk online EN offline digitale inhouden creëren. Deze doelstellingen bepaalden mee de keuze van ons toestel, namelijk een Windows toestel. Een Windows-toestel maakt het mogelijk om zowel online⁵, als offline⁶ te werken.

Daarnaast moeten de leerlingen overkoepelende basisvaardigheden ontwikkelen. Dat betekent dat leerlingen de inzichten van een programma moeten transfereren naar een ander programma. Een leerling die werkt met Office Word zou de inzichten moeten kunnen transfereren naar Google Docs. Beide programma's zijn voorbeelden van een tekstverwerker maar de interface is anders opgebouwd. Het is essentieel dat een leerling leert werken met de inzichten van een programma en daardoor niet alleen maar met één programma kan werken.

Uiteindelijk is het onze visie dat leerlingen zowel met de programma's van Microsoft als met de programma's van Google kunnen werken. Dit bereidt de leerlingen beter voor op de arbeidsmarkt en biedt hen alle kansen. We combineren de gebruiksvriendelijkheid van Google, de professionaliteit van Microsoft, de organisatie van Smartschool, om een digitaal profiel te ontwikkelen bij de leerlingen: iemand die digitaal onderbouwd is in deze digitale wereld.

3.3.4 Softwarekoppelingen

De koppelingen die het ICT-team opent vanuit Smartschool zijn de volgende:

- Diddit
- Polpo
- Scoodle
- Bookwidgets
- Pelckmans Portaal
- U Hasselt
- Digitale Methode
- Ftrprf

⁵ Online werken: Het gebruiken van een online programma zoals Word Online, Google Docs...

⁶ Offline werken: Het gebruiken van een programma op de pc zoals Office Word, Office Excel...

3.4 Nascholingsbeleid

3.4.1 Interne nascholingen

Zoals u eerder kon lezen in deze visie, kon u zien dat de ICT-denktank de afgelopen schooljaren een aantal opleidingen heeft georganiseerd om onze leerkrachten te ondersteunen. Er zijn telkens sessies georganiseerd rond de platformen Smartschool en Google. Deze twee platformen vormen onze twee LMS-systemen, *Learning Management Systems*. Het is fantastisch als je kan werken met één platform voor de gebruiksvriendelijkheid maar het werken met beide platformen zorgt ervoor dat de tekortkomingen van het ene platform, kunnen opgevangen worden door het andere.

Daarnaast is het belangrijk om de leerkrachten te blijven opleiden in het gebruik van het Office-pakket (met grote focus op Word en Excel). Deze basisvaardigheden zijn belangrijk om te onderhouden en aangezien leerlingen dit ook moeten kunnen, proberen we de leerkrachten daarin te ondersteunen.

Zoals je in de tabel hieronder kan zien, proberen we opleidingen aan te bieden op vier domeinen: Gebruik van het platform, gebruik van het toestel, basisvaardigheden in het digitaliseringsproces en didactische toepassingen.

Platform	Laptop	Basisvaardigheden	Didactische toepassingen
Smartschool Google-omgeving	Basisgebruik van het toestel in de klas	Office 365 (Word, Excel, Teams, ...)	Bookwidgets Google Forms Google Jamboard Genial.ly

Tabel 23: Visie op professionaliseren in school

In het schooljaar 2021-2022 werd de pedagogische studiedag ingericht rond ICT. In het kader van de digitalisering was het belangrijk om de leerkrachten ondersteuning te bieden in het gebruik van hun laptop, de platformen waarmee ze werken en het Office-pakket. Daarnaast richtten we ook sessies in rond interessante tools voor in de klas. Om deze studiedag zo interessant en laagdrempelig mogelijk te maken, hebben we gewerkt met teasers. Dat zijn korte video's waarin telkens de inhoud van de sessie aan bod komt. We hebben ook verschillende sessies aangeboden, verschillend in niveau, zodat er iets was voor iedereen. We blijven graag nascholingen aanbieden in de toekomst vanuit diezelfde filosofie: "Laagdrempelig en voor iedereen".

8.15-9.05	Google (Wannes)	Smartschool (Emilie)	Genial.ly documenten digitaliseren Gevorderden/ vervolgessie (Matthias)	<u>Bookwidgeets</u> (Liselot en Eveline)	Digitale tools in de klas: Google Jamboard, <u>Canva</u> , <u>Genial.Ly</u> (basis) (Brecht)	Gebruik notebook (Vincent)	Basis Word (Anouk)
9.05-9.55	Smartschool (Emilie)	Google (Wannes)				Basis Word (Anouk)	Gebruik notebook (Vincent)
9.55-10.20	PAUZE						
10.20-11	Word voor gevorderden (Wannes & Emilie)		Digitale tools in de klas: Google Jamboard, <u>Canva</u> , <u>Genial.Ly</u> (basis) (Brecht)	<u>Bookwidgeets</u> (Liselot en Eveline)	Genial.ly documenten digitaliseren Gevorderden/ vervolgessie (Matthias)	Google Forms (Vincent & Anouk)	
11-12							

Figure 5: pedagogische studiedag 2021-2022

Daarnaast hebben we een gedeelde vakmap op Smartschool waarin we heel wat materiaal delen met leerkrachten:

- Instructiefilmpjes
- Instructiefiches
- Overzicht digitale tools
- Netiquette
- Sjablonen

3.4.2 Externe nascholingen

Het is onze visie als school om leraren te ondersteunen in hun vakdidactische ontwikkeling. Leraren die zich professionaliseren volgen nascholingen gericht op hun eigen praktijk. De digisprong, modernisering en digitalisering van het onderwijs hebben ervoor gezorgd dat er meer nascholingen worden aangeboden gericht op de digitalisering van de vakspecifieke praktijk. Het is dan ook omwille van deze reden dat wij moeilijker kunnen inzetten op vakspecifieke nascholingen zoals bijvoorbeeld het gebruik van Photomath (vakspecifieke tool voor wiskunde) of het gebruik van een GIS-viewer (vakspecifieke tool voor aardrijkskunde). Het aanbod van externe nascholingen is groot en als school motiveren wij de leraren om in te zetten op deze nascholingen.

Daarnaast zijn er een aantal organisaties die digitale nascholingen en opleidingen aanbieden die interessant zijn voor de digitale praktijk, zoals de ICT-praktijkdag, UCLL, Katholiek onderwijs vlaanderen, educatieve onderwijspartners... Dit zorgt voor een groot aanbod.

Ten slotte zijn we met de scholengemeenschap bezig om een ICT-dag te ontwerpen voor onze scholen in 2024.

4 ICT-Leerplannen

Het gemeenschappelijk leerplan ICT (Katholiek Onderwijs Vlaanderen, 2022) veronderstelt samenwerking over de vakken heen en introduceert nieuwe leerinhouden. Het leerplan focust op ICT-integratie binnen alle vakken. Om deze leerplandoelen te realiseren is er een methode uitgedacht om de integratie van deze doestellingen zo efficiënt mogelijk te maken. In beide graden wordt er gewerkt met minidatabanken. Dit is een module in Smartschool om evaluatiecriteria te bewaren in een databank. Vervolgens worden deze evaluatiecriteria geïmplementeerd in Skore. Skore is het evaluatieonderdeel in Smartschool. Deze evaluatiecriteria worden beschikbaar gesteld per graad. Dit maakt het mogelijk om aan alle leerkrachten dezelfde evaluatiecriteria beschikbaar te stellen om aan een coherente ICT-implementatie te doen.

4.1 ICT-leerplan 1^e graad

Alle leerkrachten van de eerste graad, kunnen de ICT-doelstellingen raadplegen in Skore. Dit geeft het voordeel dat elke leerkracht de ICT-implementatie op dezelfde manier zal beoordelen. De doelstellingen zijn uitgewerkt volgens de thema's van het leerplan: Digitale basisvaardigheden en basisgebruik computer, tekstverwerking, presentatiesoftware, beeld- en videobewerking, online samenwerken, computersystemen en computationeel denken.

De criteria staan geformuleerd in Skore (evaluatietool in Smartschool). Je kan een voorbeeld raadplegen op de afbeelding hieronder. Alle evaluatiecriteria kan je raadplegen **in bijlage nummer**;

The screenshot shows the Skore interface. At the top, there is a navigation bar with 'Projecten | Dagelijks werk sep-dec'. Below this, there are filters: 'Toon individueel leerlingbeeld', 'Toon evaluatie: test (/10)', and 'Filter rubrieken: Toon alles'. A large grey box is present, likely a placeholder for a student's profile. Below the filters, the 'Muziek' section is visible, containing a table of evaluation criteria. The table has two columns: 'Criteria' and 'Rating'. The criteria listed are 'Basisgebruik computer' (with a sub-note about evaluation criteria) and two specific tasks: 'Basisgebruik computer.1 Ik kan navigeren in mappen en bestandenlijsten.' and 'Basisgebruik computer.2 Ik kan mappen aanmaken.' Each criterion has a corresponding row of 11 smiley face icons representing a rating scale from 1 to 11.

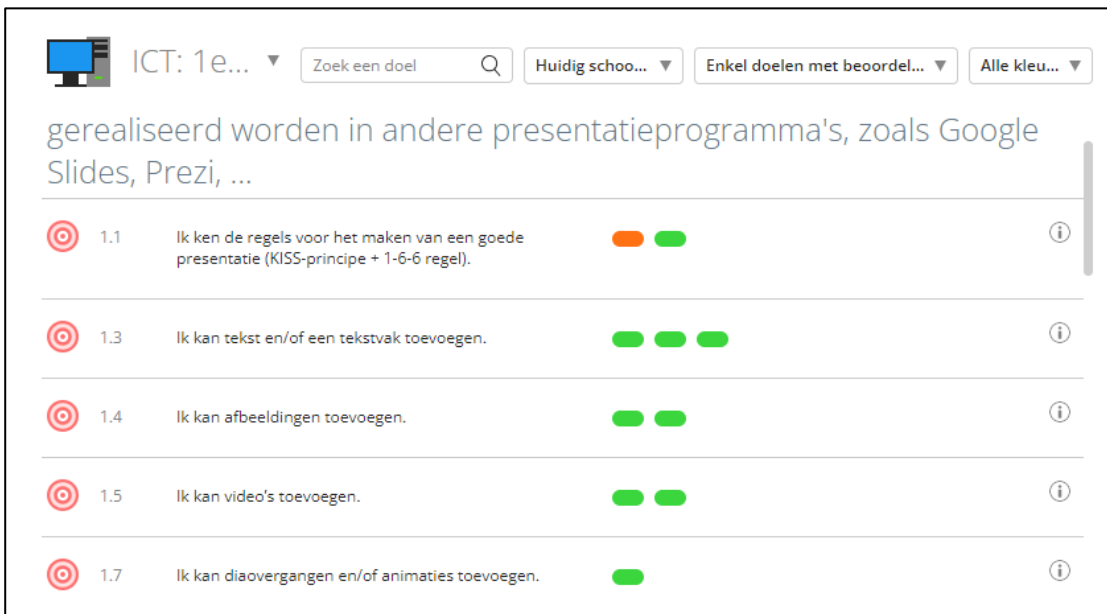
Criteria	Rating
SCHOOLGEBONDEN Basisgebruik computer In deze module vind je alle evaluatiecriteria die te maken hebben met het basisgebruik van de computer. Inloggen op Smartschool, mappen aanmaken, navigeren, werken met verkenner, ...	
Basisgebruik computer.1 Ik kan navigeren in mappen en bestandenlijsten.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
Basisgebruik computer.2 Ik kan mappen aanmaken.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Figure 6: Voorbeeld van evaluatie ICT in de 1e graad

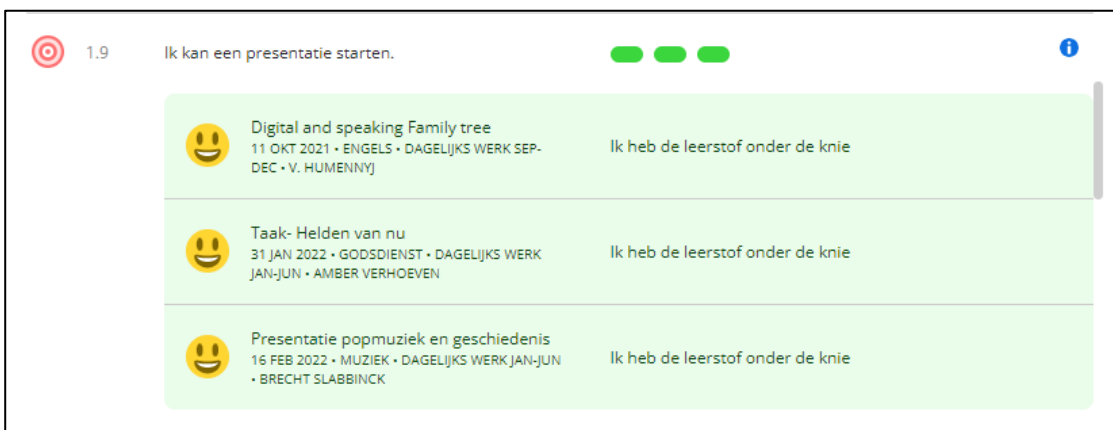
Er is gekozen om te werken met een waardeschaal. Deze waardeschaal bestaat uit drie smileys; een lachend gezicht, een neutraal gezicht, een droevig gezicht. Wanneer de leerling de vaardigheid beheerst, krijgt de leerling een lachend gezicht. Wanneer de leerling de vaardigheid kan uitoefenen, met hulp of met moeite, dan krijgt de leerling een neutraal gezicht. Wanneer de leerling de vaardigheid nog niet kan, dan krijgt de leerling een droevig gezicht.

4.2 Rapportering

Aan de hand van het ICT-rapport, een digitaal rapport op Smartschool, kunnen ouders en leerlingen de resultaten raadplegen. Hieronder zie je een voorbeeld van dit rapport.



In dit doelstellingenrapport kan je per doelstelling raadplegen wanneer er een evaluatie was en in welk vak. Op de afbeelding hieronder kan je zien dat de doelstelling 'een presentatie starten' drie keer geëvalueerd werd, nl. in de vakken Engels, Godsdienst en Muziek. Dit rapport houdt een mooi overzicht bij van de behaalde doelstellingen en toont de groei van de leerling in zijn ICT-vaardigheden.



In het schooljaar 2021-2022 werd dit systeem getest. Op het einde van het schooljaar werd het systeem geëvalueerd om te bekijken of we een gelijkaardig systeem zullen implementeren in de tweede graad.

4.3 ICT-leerplan 2^e graad

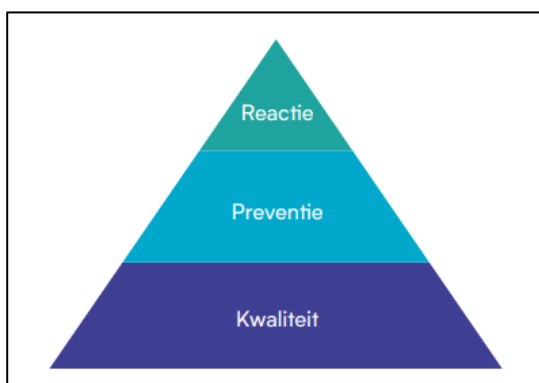
Dit hoofdstuk is nog in ontwikkeling. De modernisering van het onderwijs maakt het momenteel nog niet duidelijk in welke mate de ICT-doelstellingen geïntegreerd worden in de andere vakken. Het is nog niet duidelijk of dezelfde leerlijn van de eerste graad wordt doorgetrokken naar de tweede graad.

5 Mediawijsheid

5.1 Beleidskader en bouwstenen

In dit document kan u de visie en het beleid rond mediawijsheid raadplegen van onze school. Om dit beleidsdocument vorm te geven, is het noodzakelijk te vertrekken vanuit de kernwaarden van de school. Daarnaast is dit een werkdocument dat onafscheidelijk is van het visiedocument van het ICT-beleid. In dit document worden de thema's sexting, cyberpesten, portret en-auteursrecht, online identiteit, desinformatie, digitale inclusie, smartphonebeleid en cybersecurity behandeld. Een heel aantal van deze thema's zijn reeds aan bod gekomen in dit document (zie 3.1 Visie: speerpunten en opvoedingsproject).

De thema's zijn uitgewerkt volgens het beleidskader kwaliteit, preventie en reactie. Het kwaliteitsniveau geeft een referentiekader voor het verdere beleid. Preventie bouwt verder op het kwaliteitsniveau maar gaat dieper in op het beperken van risico's. Het reactieniveau bouwt verder op het preventieniveau en stippelt uit wat de school doet bij een incident: procedure, werkwijze, rapportage en/of zorg nodig is.



Figuur 17: beleidsdriehoek (Imec VZW, 2024)

Elk niveau van de beleidsdriehoek omvat een aantal bouwstenen waarop wij als school ons beleid hebben uitgewerkt. Hieronder kan je een overzicht raadplegen van deze bouwstenen.

Kwaliteit	Preventie	Reactie
Afspraken op school Werkgroep Partners/doorverwijzingen Schoolbevragingen Aanspreekpunten	Vormingen voor leerlingen Integratie in schoolactiviteiten Basiskennis van de leerlingen Basiskennis van de leraren Richtlijnen ter detectie Ouderbetrokkenheid Bijscholing van de leraren Peer-to-peer ondersteuning	Herstelgericht werken Meldingsoverzicht Communicatie met externen/ouders Interne communicatie Communicatie met leerlingen Evaluatie van het proces Nazorg

Tabel 24: bouwstenen Mediawijsheid (Wat is mediawijsheid, 2021)

5.2 Sexting en cyberpesten

5.2.1 Kwaliteit

5.2.1.1 Afspraken op school

Via het onderstaande stappenplan kan u de afspraken raadplegen die gelden voor de school.

1.	Het probleem wordt in kaart gebracht
2.	De ernst van de situatie wordt bepaald
3.	Er wordt in gesprek gegaan met het slachtoffer
4.	Er wordt in gesprek gegaan met de verspreider
5.	Er wordt in gesprek gegaan met de ouders van beide partijen
6.	Communicatie op school: leraren, klas, school?
7.	(Communiceer met de andere school of instelling)
8.	Geef vorming aan leerlingen of leden en hun ouders
9.	Overweeg: aangifte doen bij de politie of niet?
10.	Evalueer en stuur bij

Tabel 25: stappenplan cyberpesten & sexting

Hieronder staan nog een aantal belangrijke inhoudelijke zaken genoteerd waar we rekening mee houden (Sensoa, 2024):

- Sexy foto's of filmpjes ongevraagd doorsturen is sowieso seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- Er wordt overlegd met de leraren of begeleiders en met de jongeren. We wegen goed af wie welke informatie moet krijgen: niet iedereen moet alles weten.
- Foto's misbruiken is helemaal niet oké en is zwaar grensoverschrijdend gedrag. Het is ook strafbaar voor de wet.
- Er wordt duidelijk gecommuniceerd over de rol van beide partners, waarbij het duidelijk is dat diegene die doorstuurde in de fout is gegaan, niet het slachtoffer die een foto in vertrouwen deelde.
- Er wordt gecommuniceerd over de rol van de groep eromheen. Die rol is heel belangrijk, net zoals bij cyberpesten. Foto's doorsturen doe je niet. Het is strafbaar én je verergert het probleem.
- Zowel bij sexting als bij cyberpesten is het belangrijk om snel in te grijpen. Schermafdrucken maken is een goed idee. Op basis van dit bewijsmateriaal kan je het pesten melden.
- Iedereen is verantwoordelijk om in te grijpen wanneer je dergelijke voorvallen ziet.

5.2.1.2 Werkgroep

Als ouder is het belangrijk om te weten dat je de school kan contacteren bij dergelijke voorvallen. Hoewel er geen specifieke werkgroep is die zich bezighoudt met de thema's sexting en cyberpesten, wordt het beleid uitgedragen door de hele school.

Kwaliteit	Preventie	Reactie
Opstellen en uitwerken van het beleidsplan door directie, coördinatoren, leerlingenbegeleiding, ICT-denktank en ICT-team.	Leraren Leerlingenbegeleiding & WLB CLB ICT-team Leerlingen De school	Leerlingenbegeleiding CLB Externe partners

Tabel 26: werkgroep cyberpesten & sexting

Het thema mediawijsheid wordt ook behandeld door de pedagogische raad. Digitale balans en smartphonebeleid staan op de agenda voor het schooljaar 2023-2024. Meer informatie volgt nog.

6 Bibliografie

- Departement Onderwijs en Vorming. (sd). *Kenniscentrum digisprong: digcompedu, europees referentiekader voor digitale competenties*. Opgehaald van Vlaanderen.be: <https://www.vlaanderen.be/kenniscentrum-digisprong/themas/professionalisering/digcompedu-europees-referentiekader-voor-digitale-competenties-van-leraren#wat>
- Digisprong*. (2021, september). Opgehaald van [Onderwijs.vlaanderen.be](https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/secundair-onderwijs-wat-is-nieuw-in-schooljaar-2021-2022#digisprong): <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/secundair-onderwijs-wat-is-nieuw-in-schooljaar-2021-2022#digisprong>
- directie Mater Dei Brasschaat. (2023, Augustus 24). *Schoolreglement*. Opgehaald van [Materdeibrasschaat](https://www.materdeibrasschaat.be/wp-content/uploads/2023/07/Schoolreglement-2023-2024.docx-1.pdf): <https://www.materdeibrasschaat.be/wp-content/uploads/2023/07/Schoolreglement-2023-2024.docx-1.pdf>
- Goed onderwijs*. (2019, 11 07). Opgehaald van Katholiek onderwijs Vlaanderen: <https://cached-api.katholiekonderwijs.vlaanderen/content/8de89bc6-9b9c-47b7-8997-bf521ef94252/attachments/07%20Goed%20onderwijs%20-%20krachtige%20leeromgeving%20so.pdf>
- het herwerkte vier in balans model*. (2023, augustus 24). Opgehaald van [vlaanderen.be](https://www.vlaanderen.be/kenniscentrum-digisprong/het-herwerkte-vier-in-balans-model): <https://www.vlaanderen.be/kenniscentrum-digisprong/het-herwerkte-vier-in-balans-model>
- Imec VZW. (2024). *Mediawijs_Beleidstool*. Opgehaald van Mediawijs: https://assets.mediawijs.be/2023-02/def_mediawijs_beleidstool_handleiding_a4.pdf
- Katholiek Onderwijs Vlaanderen. (2022). *Gemeenschappelijk leerplan ICT 1e graad*. Opgehaald van Llinkid: <https://llinkid.katholiekonderwijs.vlaanderen/#!/leerplan/e28016ef-dd17-4732-9763-b1fc0bb06b3c/doelenlijst>
- Katholiek Onderwijs Vlaanderen. (2022). *ICT beleid*. Opgehaald van Katholiek Onderwijs Vlaanderen.
- Kenniscentrum. (2021, December 4). *Omzendbrief digisprong*. Opgehaald van Kenniscentrum.
- Kennisnet. (2022, juni). *Het-vier-in-balans-model*. Opgehaald van Kennisnet: <https://www.kennisnet.nl/artikel/6863/het-vier-in-balans-model-optimaal-rendement-met-ict/>
- Onderwijsinspectie vlaanderen. (2021, Oktober). *OK-dashboard*. Opgehaald van www.onderwijsinspectie.be: <https://www.onderwijsinspectie.be/sites/default/files/atoms/files/OK-Dashboard.pdf>
- OZCS Noorderkempen. (2022). *Opvoedingsproject*. Opgehaald van [ozcs-koepel](https://ozcs-koepel.be/opvoedingsproject/): <https://ozcs-koepel.be/opvoedingsproject/>
- Sensoa. (2024). *aanpak van sexting voor scholen en organisaties*. Opgehaald van [Sensoa](https://www.sensoa.be/een-naaktfoto-op-school-wat-nu-stappenplan-voor-aanpak-van-sexting-scholen-en-organisaties): <https://www.sensoa.be/een-naaktfoto-op-school-wat-nu-stappenplan-voor-aanpak-van-sexting-scholen-en-organisaties>

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. (2021, November 25). *Omzendbrief Digisprong*. Opgehaald van Onderwijs Vlaanderen: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=15855>

Wat is mediawijsheid. (2021, september 8). Opgehaald van Mediawijs: <https://www.mediawijs.be/nl/artikels/wat-mediawijsheid>